

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— ВУДУМО МАБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОУ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-8250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 102. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 3-го ЧЕРВНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK. THURSDAY, JUNE 3, 1976 No. 102. VOL. LXXXIII

ЙОСИФ ЧАБАН, МИХАЙЛО ОТРОК І АННА ГАРАС ОДЕРЖАЛИ ПЕРШІ ТРИ ІЗ ДЕСЯТИ СПЕЦІАЛЬНИХ ГРОШЕВИХ НАГОРОД ЗА ОРГАНІЗАЦІЙНІ УСПІХИ УНС

Союзівка, Кергонксон. — Відомий наш громадянин-соловєць Йосиф Чабан, секретар 242-го Відділу УНС-оу у Фрекайл, в пенсильванському Басейні Гвердо-го вугілля, щасливим припадком збагатився на ОДНУ УНС-у доларів, одержавши порядком льоусування першу із десяти спеціальних грошових нагород за найкращі успіхи в організуванні нових членів УНС-оу в минулому 1975-му році. Другу з черги нагороду в сумі 500 доларів здобув Михайло Отрок, секретар 14-го Відділу УНС в Нюаркській округі, а третю нагороду в сумі 300 доларів здобув таким самим порядком відзначена також іншими нагородами і почесними справками чемпіонка в організуванні нових членів УНС, голова радна і секретарка 47-го Відділу УНС в Літл-Белл-Сіті округу в Пенсильванії, п-і Анна Гарас. Сім далішніх нагород в сумі по сто доларів таким самим щасливим порядком льоусування здобули: Лев Блонарович (Відділ 34), Іван Петрунц (Відділ 78), Михайло Кітчик (Відділ 240), Степан Островський (Відділ 270), Йосиф Ярема (Відділ 372), Іван Кітницький (Відділ 430) і пані Олександра Дольницька (Відділ 434).

Як свого часу інформовано, цих десяти спеціальних нагород: одну в сумі 1,000 доларів, одну в сумі 500 дол. і одну в сумі 300 дол. та сім нагород по 100 доларів призначив Головний Екзекутивний Комітет УНС в січні минулого 1975-го року для виловлення для тих організаторів нових членів, які протягом того року приєднуватимуть кожного місяця бодай по одному новому членові, або протягом цілого року здобуду щонайменше 25 нових членів, залишивши тільки 40 змагунів, між яких і виловлено ці надзвичайні грошові нагороди.

Льоусування нагород відбулося під час спільної вечірньої прийнятті з нагоди річних нарад Головного Уряду УНС та в приваності всіх головних урядовців і запрошених гостей минулого четверга, 27-го травня. Льоусування перелів головний організатор Степан Гавриш в асисті запрошених до цієї церемонії пані Марії Філе, дружини заступника головного предсідника УНС д-ра Івана О. Філе, та Лесі Куропас, колишньої "Місс Союзівки", тепер дружини головного радного УНС та спеціального асистента Президента ЗСА для етнічних справ д-ра Мюрона Куропаса. Льоси витягала, закрутивши очі, молоденька пластунка Христя Снілик, 12-літня донця пані Яркі і редактора "Українського Тяжневика" Зенона Снілика, разом з батьками члена 25-го Відділу УНС. Насамперед виловлено сім нагород по 100 доларів, опісля одну в сумі триста і одну



Йосиф Чабан



Михайло Отрок



Анна Гарас

в сумі 500 доларів та, вкінці, першу нагороду в сумі 1,000 доларів. З тих, які здобули нагороди, прийнята на вшчистоту була тільки головна радна пані Анна Гарас, яка в своєму імені та в імені всіх переможців прийняла сердечні вітання і поздравлення з перемогою, відповівши на них призначенням частини своєї нагороди на УБУ та інші добрі народні цілі.

Головний Екзекутивний Комітет також на цей 1976-й рік призначив такі самі нагороди за такі самі організаційні успіхи, збільшуючи загальну суму нагород з минулорічних 2,500 до 3,400 дол.: одну в сумі 1,000, другу — 500, третю — 400, четверту — 300 і п'яту — 200 доларів та десять нагород по 100 дол. Кожну з цих нагород може здобути щасливим порядком кожний з тих організаторів, який кожного місяця здобуватиме щонайменше по одному новому членові, або протягом року здобуде щонайменше 25 нових членів.

Заповідують 100-доларовий бенкет в Клівленді

Клівленд, Огайо (ФКУ Кл.) — Заходами Клівлендського Комітету Фонду Катедри Українознавства в суботу, 24 квітня вечором, в залі СУМА школи св. Йосафата, в Пармі, відбулися ширші сходники жертводавців і прихильників Гарвардського Центру Українських Студій (ГЦУС).

На сходинах відбувся організаційний референс Головної Екзекутивної ФКУ — Богдана Тереманського, інформаційна доповідь якого виявилася зростаючим Українським ГЦУС-ом та його престижу

в західному науковому світі: найважливіші фірми звертаються до ГЦУС — як рідного чинника інформації про українців. Відомо, що наш Гарвард, зокрема ж Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІУ), з уваги на брак фондів все ще працює — бореться, "однією рукою" — а тривожні вісті з України вимагають праці на всі можливі руки...

Після звіту гостя, голова Місцевого Комітету ФКУ — Василь Лобопітняк поставив (Закінчення на стор. 4-й)

Проф. д-р В. Янів закінчив відвідини в Канаді й ЗСА

Нью-Йорк (Н. Н.). — Проф. д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету відлітів у вівторок, 1 червня, до своїх зайнят у Сарселі та Мюнхені після п'ятиденної поїздки, яка в основному зосереджувалася цим разом на українські поселення в Канаді. Перед відлітом проф. д-р В. Янів поінформовав "Свободу" про свої останні зустрічі та виступи у Нью-Йорку, в якому Гість перебував від 21 травня. В основному його зупинили в центрі українського організованого життя Америки мала на меті в першу чергу усталити напружені дії Фондуції УВУ, яка — зареєстрована перед кількома місяцями — отримала права "неприбуткової організації", важливі для призначення полетів при податкових зворотах. Відбу-



Проф. д-р Вол. Янів

лися два засідання із Проводом Фондуції, в яких приймали участь також члени Делегатури УВУ (Підписання на стор. 3-й)

Університет Мінесоти започаткував курс українознавства

Міннеаполіс, Мінн. (М.К.) — Найкращим доказом того, що може зробити одна людина компетентною і наполегливою працею, може послужити курс українознавства на університеті Мінесоти.

Микола Кушнір, студент цього університету, син знамих наших громадян Ольги і Анатолія Кушнірів, своїми безупинними і терпеливими зусиллями домігся великого успіху для всієї української громади. Це перший раз в історії цього університету, при відділі суспільних наук, під час весняного кварталу, започатковано 4-кредитовий курс під назвою "Історія України, суспільство і культура". Університет наголосив, що цей курс має за завдання познайомити слухачів з різними питаннями української спільноти, зокрема про її роль серед слов'янських народів.

Координатором курсу університету призначив Миколу Кушніра. З членами факультету він виготовив наступну програму: Географія України — проф. Русель Адамс, Старинна Історія України — проф. Томас Нунан, Річництво й економіка — проф. Філіпп Равт, Українська література — проф. Татьяна Прокопів, Мистецтво —

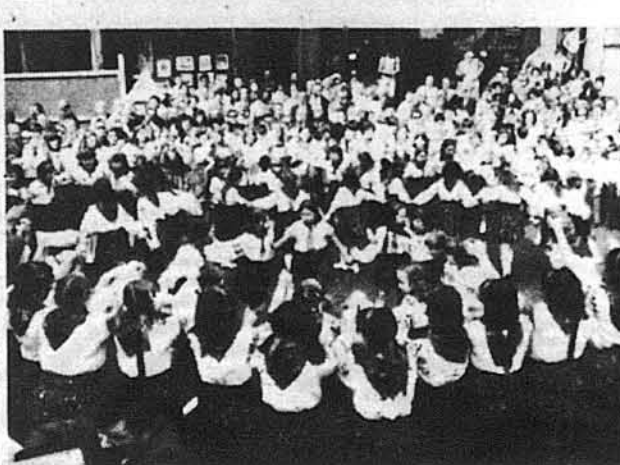


Микола Кушнір

Оксана Бринь, Еміграція — Микола Кушнір.

Першими слухачами курсу стали 27 студентів, в тому майже половина не-українців. Вирінає питання: чи в наступному році будуть даліше відбудуватися курси українознавства на університеті Мінесоти? З розмов зі студентами виявляється, що всі задоволені і зацікавлені далішою долею курсу. Завданням студентів і всієї української громади є подбати, щоб в наступному кварталі було ще більше число студентів, зокрема студентів українців.

ГАГІЛКИ НА УКРАЇНСЬКОМУ ЯРМАРКУ-ФЕСТИВАЛІ В НЬО ЙОРКУ



Близько 100 дітей з парафіяльної школи св. Юра виконують величезні гагілки, постановки п-і Дарі Гензи, на відкритті Українського Ярмарку-Фестивалю, який проходив у Нью-Йорку від 14 до 16 травня з нагоди 200-річчя Американської Незалежності і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА. Учні цієї початкової школи, як рівнож учні Академії св. Юра, протягом 3-денного фестивалю також виконували українські народні танці та пісні, анімілювали виготовлені ними фірми і прозори з життя української громади в Нью-Йорку, брали участь у "Показі мод", чотири кіоски були наповнені експонатами, виконаними учнями та їхніми матерями (Світлана Ігор Дябога)

Ріген виграв двох правиборів, Президент одні

Вашінгтон. — У вівторок, 1-го червня, президент Джеральд Форд виграв республіканські правибори в Ровд Айленді, перемігши свого суперника Рональда Рігена, колишнього губернатора Каліфорнії, відсиченням 66 до 31-го відсотка голосів. Однак, Ріген переміг у Південній Дакоті, здобувачи 51 відсоток голосів, а Президент 44 відсотки, і також у Монтані здобувши 61 відсоток, а президент Форд тільки 37 відсотків голосів. Висліді останніх правиборів вказують, що жаден із республіканських кандидатів ще не має запевненої номінації на Крайовій конвенції тієї партії, хоча президент Форд тепер уже веде щодо кількості делегатів.

Щодо демократичних правиборів, то колишній губернатор Джорджі, Джімі Картер, виграв у Південній Дакоті, одержуючи 41 відсоток голосів, а конгресмен

Морріс Юдалл з Аризони опинився на другому місці з 34-ма відсотками. Картер, однак, прогрвав у Монтані, бо здобув тільки 24 відсотки голосів, а найбільше голосів дістав сенатор Френк Чирч з Айдаго, бо аж 61 відсоток. На третьому місці був конгресмен Юдалл із 6 відсотками. Джімі Картер також не здобув перемоги у правиборах у Ровд Айленді, бо 31 відсоток із демократичних виборців голосували за списком делегатів, які вважають себе "незобов'язаними" жадному кандидату, а в дійсності більшість з них підтримує каліфорнійського губернатора Едмунда Брауна. Дж. Картер у Ровд Айленді одержав 30 відсотків голосів, а сен. Чирч — 28 відсотків. Картер далі провадить щодо кількості делегатів на Крайову конвенцію Демократичної партії, але опозиція проти його кандидатури дещо зростає.

Австралійський прем'єр таврус СССР за експансіонізм

Канберра, Австралія. — Австралійський прем'єр-міністр Малькольм Фрейджер у вівторок, 1-го червня, заявив у парламенті, що Союзський Союз веде в цілому світі "політичну офензиву", підтримує силою зброї і пропагандою, та закликав Москву доказати, що вона дійсно бажає відпущення із Заходом та припинити свій мілітарний експансіонізм. П'єр е'єр Фрейджер переконаний, що СССР старіється не допустити до атомової війни, але все одно робить все можливе, щоб здобути перевагу на всіх обшрах. Він заявив,

що Союзський Союз спричинив до загострення ситуації на Близькому Сході, допомагає Північному В'єтнамові силою зброї здобути Південний В'єтнам і натапував Москву за вмішування у громадянську війну в Анголі.

Прем'єр Фрейджер, який прийшов до влади минулого грудня, також виявив стурбованість, що в ЗСА існує серйозний конфлікт між Конгресом і Вільним Домом щодо закордонної політики, що, на думку Фрейжера, послаблює спроможність Америки бути ефективною в різних частинах світу.

Москва обіцяла Анголі військову та економічну допомогу

Москва. — Спільний комунікат урядів Союзського Союзу та Анголі, виданий у понеділок, 31-го травня, тобто, в останній день тижневих відвідів в СССР ангольського прем'єр-міністра Льюда Насіменту, заявляє, що Москва продовжуватиме давати тій африканській країні військову допомогу, так як давала її протягом громадянської війни, яка закінчилася перемогою марксистської фракції. Комунікат рівнож інформує, що Союзський Союз даватиме Анголі також мирну допомогу, щоб розвинути економіку, шкільну систему та систему опіки над здоров'ям в тій державі. "СССР переконаний, що кожний свободоблюний народ світу має обов'язок давати допомогу та підтримку для Анголі".

Відвідний прем'єр Насіменту та спільний комунікат мали на меті вказати, що зв'язки між Анголом та СССР ще кращі, ніж були в минулому. Прем'єр Насіменту відбуду приватну розмову з генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим. Коментатори вказують, що Москва тепер виявляє дуже серйозне зацікавлення країнами південної Африки, зацікавлення, яке охоплює більше ніж дотеперішній військовий домога до "визвольних рухів" у тих колишніх колоніях Португалії. Два тижні тому Брежнєв відав у Москві представника нового негритянського уряду Мозамбіку і також обіцяв тій африканській країні військову та іншу допомогу.

Совсти розпочали ліквідацію малих колгоспів, творять агроміста

Москва. — Діючи згідно з резолюцією XXV з'їзду КПСС, совєтські господарники розпочали, як інформувє кореспондент "Нью-Йорк Таймсу" Дейвід К. Шпілєр у числі з 2-го червня ц.р., ліквідацію малих і нерентабельних колгоспів та продовжують організувати вже раніше розпочатих "агроміст", тобто великих господарських одиниць, які виключають також легку індустрію, головню таку, яка займається переробкою і консервуванням сільськогосподарських продуктів. На думку совєтських економістів, такі супер-колгоспи більше продуктивні, їх легше контролювати і, як говорять показники з минулого, вони більше видають при зменшеному числі робітників та більшою застосуванням сільськогосподарської техніки. Досі на території Совєтського Союзу

існує 6.000 таких супер-колгоспів, які набагато відрізняються від 30.000 колгоспів і 18.000 радгоспів, які діють необ'єднано. Центральний Комітет Компартії надіється, що перетворивши більше колгоспів в "агроміста" можна буде збільшити також продукцію пшениці, яку досі СССР майже кожного року змушений купувати за кордоном для заспокоєння власних потреб і додержання обіцянок своїм сателітам. В офіційному повідомленні агенції ТАСС говориться, що "об'єднані" будуть в першу чергу колгоспи, які продукують овочі, ярину, молоко, м'ясо, птицю тощо. Цей об'єднувальний план повинен закінчитися до 1980 р., тобто до закінчення чергової п'ятиріччя. Найбільший натиск на "скопцентровані колгоспи" робиться в республіках Білорусі і Молдавії.

В КАНАДІ ШИРОКО РОЗГОРТАЄТЬСЯ АКЦІЯ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Торонто. (Комітет Оборони Валентина Мороза). — З ініціативи Комітету Оборони Валентина Мороза в торонто-нській газеті "Торонто Стар" (тираж 500,000, в суботу 750,000) в суботу 22-го травня ц.р. появилася на першій сторінці обширна стаття про Валентина Мороза. Стаття написана на підставі телефонічної розмови репортера цієї газети з дружиною Валентина Мороза Раїсою, яка живе в Івано-Франківському. Як уже раніше подав преса на підставі вісток, переданих Раїсою Мороз, Валентин Мороз був переведений 9 травня ц.р. до горезвісного Інституту судово-психіатричної медцини ім. Сербського в Москві з ціллю визнати його божевільним та перевести до психіатричної тюрми замість до концтабору, куди згідно із засадою його повинні перевести 1 червня ц.р. У розмові з репортером "Торонто Стар" Раїса Мороз вже третій раз в тому тижні звернулася до громадськості західного світу допомогти її чоловікові.

На прохання Комітету Оборони Валентина Мороза 25 травня ц.р. провідник парламентарної фракції Нової Демократичної партії, Стенлі Новелс, спитав прем'єр-міністра Труда в парламенті, чи уряд буде знову робити інтервенції в обороні Валентина Мороза. Речник відсутнього міністра закордонних справ Мекенна відповів, що уряд симпатизує з Морозом та турбується його долею в минулому і що справа Мороза знову буде порушена з совєтським урядом. 21-го травня ц.р. справу Валентина Мороза, також на прохання Комітету, порушив був в парламенті консервативний посол Павло Сачук.

26 травня ц.р. в газеті "Торонто Стар" появилася також редакційна стаття під наголовком: "Звільніть Валентина Мороза", в якій говориться про прохання Раїси Мороз допомогти її чоловікові, про спротив Мороза проти русифікації України та про заперотворення його до психіатричної тюрми. Редакційна стаття кінчається словами: "Якщо Совєтський Союз не може толерувати незалежності духа Мороза, він може, як мінімумальний вияв пристойності, дозволити йому і його родині виїхати на Захід, замість запероторювати його між божевільними".



Валентин Мороз

Комітет Оборони Валентина Мороза звернувся за допомогою також до психіатрів та істориків. За кілька днів Комітет опублікує в англосовній пресі відкритий лист-протест в обороні Мороза, підписаний кількадесяма канадськими науковцями. Введові після того Комітет планує опублікувати той самий лист, підписаний іншими науковцями. В той сам час Комітет Оборони Валентина Мороза в Монреалі вишле до прем'єр-міністра Труда та генерального секретаря ОН Вальдгейма телеграму в обороні Мороза та інших українських політ'янів, під якою буде кільканадять тися підписів. Члени Комітету також пойдуть до Києв Сіті, де відбуваються Конгреси Канадських Наукових Товариств, щоб здобути для Мороза підтримку ширших науковців.

Комітет (Committee For The Defense of Valentyn Moroz 191 Lippincott St., Toronto, Ontario, Canada M5S 2P3) просить українські організації, Церкви та поодинокі особи до своїх представників в Парламенті (а в ЗСА до своїх конгресменів і сенаторів), прохаючи їх видвинути справу В. Мороза на відповідних урядових форумах. В Канаді масово висилати телеграми і листи до міністра закордонних справ А. Мекенна і прем'єра Труда, прохаючи їх поновити інтервенції в справі Валентина Мороза.

Також слід масово слати телеграми і телефонувати до Інституту ім. Сербського і до домагається звільнення Валентина Мороза. Адреса така: Serbsky Institute of Forensic Psychiatry, Moscow G-34, Kropotkiskiy Pereulok 23, U.S.S.R. Телефон: 246-86-92. Прізвище директора "Інституту": G. Morozov.

Нова українська радіопрограма у Вашингтоні

Вашінгтон. — Цієї неділі, 6-го червня, вашінгтонська українська громада матиме можливість слухати першу передачу нової української радіової програми. Півгодинна програма буде висилатися кожної неділі з 1-ої години пополудні з радіостанції WGTS 91.9 FM, яка є власністю Колумбії Юніон Коледжу і належить до категорії публічних, себто не-комерційних радіостанцій. З цієї ж радіостанції вже декілька років висилається Година Українських Мелодій, що її веде Роман Маринювич.

Організатором нової радіопрограми є Об'єднання Українців Вашингтону, яке саме цього року відзначає своє 25-річчя.

Думка розпочати громадську, інформаційну радіопрограму для українців, що живуть на території великого Вашингтону, зродилася півтора року тому, коли управу Об'єднання очолював Олександр Ломатський. Тоді, на загальних зборах Об'єднання

приняли схвалені задуми і доручили новій управі, що її очолює Іван Сось, робити заходи, щоб дістати місце на одній з вашінгтонських радіостанцій.

Планування нової радіопрограми і переговори з керівниками різних станцій почалися після перших сходів управи Об'єднання. Основні заходи в цій справі робив окремий радіокомітет в складі якого є Степан Процик, Петро Матула і Степан Максимюк.

Ім пощастило дістати місце для української програми в радіостанції, де кошти продукції є порівняно низькі, бо вона не-комерційна, але яка має великий засяг. Трансмітер радіостанції WGTS знаходиться в північно-східному куті великого Вашингтону, себто там, де є найбільше скучення українців (округи Монтгомері і Прінс Джорджес), але сигнал цієї станції (потужністю в 30.000 ватів) можна слухати і в округах Арлінгтоні і Фейрфаксу у Вірджинії та в околицях Балтимору.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASS'n, INC., 30 MONTGOMERY ST., JERSEY CITY, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1973.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65 % міс. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, невідповідні інтересам газети. Матеріали повертаються тільки тоді, коли автор сам це виразно застерігає, долучивши задратовану конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Союз ідей, праці та інтересів

Після кожних річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, як і після кожної чотирирічної його Конвенції, на думку мимоволі насувається жаль, що цим нарадам не може приглядатись і за ними слідкувати ціла наша велика не тільки союзова, але й вся українська громада. Ці бо власне наради, їх перебіг і рішення відзеркалюють велич і силу цієї найстаршої і найбільшої української установи у Вільному Світі не менше, як уже понад сорок мільйонів доларів її майна та майже дев'яносто тисяч її членів в Америці і Канаді.

Ця велич і сила УНСоюзу відзеркалюється в перебігу нарад його Головного Уряду зокрема в тому, що в них добро справи абсолютно рішальне.

Мабуть немає другої української установи, яка так відповідала б поняттю соборності, як її репрезентує Український Народний Союз. Це відноситься однаково до його ідейних заповідей і цілей, як і до особового складу його членства і його проводу. Всі українські віровизнання, як і всі походження, суспільні верстви, професії та політично-партиї і групові наставлення і навіть приналежності заступлені серед членства і проводу УНСоюзу. І все це в більшій чи меншій мірі виявляється також під час нарад Головного Уряду УНС, включно з дуже часто рішальними в нашому суспільно-громадському житті особистими характеристиками та особистими взаємовідносинами. Виявляється, але ніколи справи не перебігають. Цілком навпаки — єдиним рішальним фактором в дебатах і рішеннях цієї великої установи є її добро, добро нашої громади і народу, коротко: добро справи. Це вже давно відома істина, що хто вийде до проводу УНСоюзу, нехай би це був навіть найзавзятіший злочинець і речник якоїсь суспільної, визнаної чи політичної групи, він в короткому часі стане насамперед "союзником" в найкращому зборищному розумінні того слова, збагнучи, що саме таким наставленням і збереженням такого характеру УНСоюзу він чи вона робить рішучо велику прислугу своєї партії, групі, добро якої покриває те "добро справи", яке репрезентує та за яке змагається Український Народний Союз.

Це вже наші попередники окреслили Український Народний Союз союзом ідей, праці та інтересів. Власне цим союзом, союзом ідей праці та інтересів, Український Народний Союз цілком оправдано і справедливо заслуговує собі на почесну назву Української Заможської Твердині. Дальша розбудова і скріплення цієї твердині, яка була і залишається головною базою дальшого росту і розвитку української спільноти в Новому Світі, як і нашої допомоги рідному народові в його змаганнях до волі і незалежності була тим безперечним "добром справи", яке домінувало під час минулотижневих річних нарад Головного Уряду та лягло в основу всіх його рішень. Виходячи з цих заповідей, Головний Уряд у своєму кінцевому твердженні, "закликає всіх українців Америки і Канади включитися в організаційні ряди УНСоюзу та разом з його вже майже дев'ятьдесять тисяч членів у цей ювілейний рік 200-річчя Американської Незалежності і 100-річчя першого масового поселення українців у Новому Світі започаткувати новий розвиток у наших змаганнях та в нашому поході до світлішого майбутнього".

Треба тільки висловити надію, що цей заклик матиме відповідний відгук. Кожний бо новий член УНСоюзу робить цю велику установу ще більшою!

Пам'ятник імігрантам

"Тільки імігрант може дійсно цінити Америку!" — Ці багатомовні слова сказав минулої суботи, 29-го травня, Джозеф Марчезі під час першого дня публічних відвідин частини відновленого перехідного іміграційного центру на Острові Сліз, Елліс Айленді, у ньюйоркській пристані, який був закритий в 1954-му році, і тільки завдяки наполегливим старанням приватних осіб, головним чином дітей чи онуків імігрантів з різних частин світу, був відкритий минулого тижня як частина Національного Пам'ятника Статуту Свободи.

Слова Джозефа Марчезі, який в 1919-му році прибув з Італії до Америки і тоді на Елліс Айленді проходив остаточні медичні та інші перевірки, — це істина, яку ми б промовити кожний з імігрантів до ЗСА. Тільки людина, яка зазнала політичного, національного чи релігійного переслідування або економічних злиднів в країнах Старого Світу, може дійсно оцінити ті блага індивідуальної свободи та її можливості поліпшити свій власний матеріальний рівень і забезпечити краще майбутнє для своїх дітей, які існують і далі існують в З'єднаних Штатах Америки.

Від 1892-го року до 1954-го близько 16 мільйонів імігрантів проходили останні перевірки на Елліс Айленді, в тіні Статуту Свободи. Сьогодні коло 100 мільйонів американських громадян, отже майже половина населення ЗСА, можуть заявити, що хтось із їхніх предків побував на Елліс Айленді. Перебували на цьому острові і тисячі українців, які покинули поневолені рідніми ворогами Батьківщину, шукаючи кращого життя на вільній землі Вашингтона. І вони його знайшли!

Імігранти до ЗСА не тільки знайшли тут краще життя для себе і своїх дітей, але також зробили великий вклад у спільну скарбницю цієї країни. Тому власне Елліс Айленд є одним з найважливіших пам'ятників ЗСА, бо є символом цієї "нації імігрантів", як окреслив американську мовою президент Джеральд Форд.

У цьому році, коли З'єднані Штати Америки відзначають 200-річчя своєї незалежності, частинне реставрування Елліс Айленду, відкриття цього колишнього перехідного іміграційного центру для публічних відвідин і включення його в Національний Пам'ятник Статуту Свободи — це діло історичного значення.

Панас Феденко

ЗАМАХ НА КУЛЬТУРУ НАРОДУ

(Століття Емського указу)

30 травня 1876 р. цар Олександр II перебував у купальні містечка Емсь в північній Німеччині на лікуванні. Там він підписав декрет ("указ"), яким в Російській імперії заборонено українське слово. Само собою зрозуміло, самодержавці всеросійський (від давнього титулу — "самодержець" всєї Великії, малїї и Бальїя Россїї) петирун був грішній за турка...

Однак заборона друкувати книжки й газети українською мовою, заборона проповідей у церквах нашої мовою, заборона українських театральних вистав, заборона давати українським дітям у школі пояснення російських виразів рідною мовою, заборона друкувати українські слова з нотами до пісень, — все це разом взяте, було націлене на знищення культури багатомільйонного народу.

Мабуть сам цар, підписуючи засуд на українську культуру 1876 року, соромився за таке нечисте діло. Тому не велів опублікувати цей указ: таким чином указ 30 травня (18 травня Юліанського календаря) 1876 року лишився тайним законом. Тільки вища адміністрація та цензори знали цей указ та пізніше додали його пояснення до нього і ділили "не за страх, а за совість", щоб знищити "український сепаратизм".

Хто мав нагоду читати журнал "Основа", що виходив у Петербурзі з участю М. Костомарова, П. Куліша, Т. Шевченка та інших визначних письменників (р. 1861-1862), той знає, який відгомін це видання мало в Україні. Освічені люди збирали кошти на друкування українських книг і готували грунт для школи в українській мові. Шевченко склав український "Буквар". За цим відновленням української мови й культури пильно слідкувала російська адміністрація і теж переквертні з нашого таки народу, яких Шевченко називав: "нянчики, дядьки отчества чужого". Ці перекички дали відому формулу міністрові Валуєву: мова, "малоросійського" языка не було, немає і бути не може".

1873 р. почалося польське повстання за відновлення Річі Посполитої в кордонах 1772 р. Українська людина нашого Правобережжя поставилася байдуже, а то й вороже до польських повстанців. Українці не сподівалися нічого доброго для себе від польської влади. Однак після поразки польського повстання ро-

сійська адміністрація пустила в рух пропаганду, не наче українське культурне відновлення створила "польська інтрига". Цю пропаганду ширив особливо київський бюрократ українського роду з польським прізвищем Юзефович. Він дослужився до високої ранги в царській бюрократії. Його титул був "тайний советник". Відомо, що по-турку був грішній за турка...

Як відгукнулася освічена українська патріотка на указ 1876 року вони не хотіли мовчати. Одні пристали до революційних організацій у надії силою скинути деспотичний режим і створити демократичний лад. Відомі імена українців — революціонерів, що поклали своє життя в боротьбі з царським режимом. Микола Кибальчич, Марія Ковалевська, Федір Щербина, Павло Грабовський і багато інших.

Тамна українська організація — "Стара Громада" (центр у Києві) вирішила послати свого представника у вільні країни протестувати проти злочинного замаху на українську культуру. То був Михайло Драгоманів. З двома молодими співробітниками: Сергієм Подольським, Іваном Франком, Федором Вовком, Михайлом Павличком та іншими, Драгоманів видавав у країнах Західної Європи книги на українські теми різними мовами, виступав на міжнародних наукових конгресах з протестами проти насильства над українським народом під царським режимом.

Заборона українства царськими указами примусила освічених наддніпрянців перенести наукову й видавничу діяльність на західні землі України, що були під австрійською владою. Але й там царська адміністрація шкодила розвитку української культури: російський уряд фінансував так зване московство в Галичині й на Буковині, котре вело пропаганду за "єдиний руський народ від Карпат і до Камчатки" і проти "українського сепаратизму".

Можемо поставити питання: яку ціль мав російський уряд, видаючи свої укази проти української культури? В березні 1905 р. Імператорська Академія Наук у Петербурзі видала книжечку під заголовом "Про скасування обмежень малоросійського друкованого мовлення". Комісія членів академії під проводом Федора Корша висловила в цій книжці шок, яку учинив указ 1876 р. культурному розвитку українського народу. Автор книжки старіша показав царському уряду, що українське культурне відновлення далеке від "сепаратизму" і не загрожувало цілості Російської імперії. Натомість, заборона української культури під царським режимом при-

(Закінчення на стор. 3-й)

Микола Бараболик

ХРИСТИАНСЬКА ПОЛІТИЧНА ФІЛОСОФІЯ: Ї ТАКА?

(2)

Відкривши нагло недостачу християнської політичної ідеології, особливо в найбільш пекучій справі нерівності розподілу земних благ, майже уся увага модерної теології сконцентрувалася піля Ватиканського Собору. П-го на питання побороювання недостачі і злиднів у світі, зокрема голоду. Факт, що велика частина населення земної кулі голодує, терпить і вмирає з голоду, став проблемою ч. 1, особливо американської Церкви, а католицької зокрема. Сумління американського християнина на зрушилися. І де не вступили б ви до американської церкви, почуєте про потребу отого "шеринг" і братання з нужденними; будете свідками "поцілунків миру" й інших подібних поважних братеризацій та наглого здемастеріалізування життя американських релігійних громад. Чи поставте нова християнська політична філософія? Ледве-ці прояви скваліфікуєтесь радше, як адаптація дечого з марксизму в житті американських християн. На таку думку наведуть вас особливо погляди інтернаціоналізму, яку на українську культуру. То був Михайло Драгоманів. З двома молодими співробітниками: Сергієм Подольським, Іваном Франком, Федором Вовком, Михайлом Павличком та іншими, Драгоманів видавав у країнах Західної Європи книги на українські теми різними мовами, виступав на міжнародних наукових конгресах з протестами проти насильства над українським народом під царським режимом.

Заборона українства царськими указами примусила освічених наддніпрянців перенести наукову й видавничу діяльність на західні землі України, що були під австрійською владою. Але й там царська адміністрація шкодила розвитку української культури: російський уряд фінансував так зване московство в Галичині й на Буковині, котре вело пропаганду за "єдиний руський народ від Карпат і до Камчатки" і проти "українського сепаратизму".

Можемо поставити питання: яку ціль мав російський уряд, видаючи свої укази проти української культури? В березні 1905 р. Імператорська Академія Наук у Петербурзі видала книжечку під заголовом "Про скасування обмежень малоросійського друкованого мовлення". Комісія членів академії під проводом Федора Корша висловила в цій книжці шок, яку учинив указ 1876 р. культурному розвитку українського народу. Автор книжки старіша показав царському уряду, що українське культурне відновлення далеке від "сепаратизму" і не загрожувало цілості Російської імперії. Натомість, заборона української культури під царським режимом при-

Відкривши нагло недостачу християнської політичної ідеології, особливо в найбільш пекучій справі нерівності розподілу земних благ, майже уся увага модерної теології сконцентрувалася піля Ватиканського Собору. П-го на питання побороювання недостачі і злиднів у світі, зокрема голоду. Факт, що велика частина населення земної кулі голодує, терпить і вмирає з голоду, став проблемою ч. 1, особливо американської Церкви, а католицької зокрема. Сумління американського християнина на зрушилися. І де не вступили б ви до американської церкви, почуєте про потребу отого "шеринг" і братання з нужденними; будете свідками "поцілунків миру" й інших подібних поважних братеризацій та наглого здемастеріалізування життя американських релігійних громад. Чи поставте нова християнська політична філософія? Ледве-ці прояви скваліфікуєтесь радше, як адаптація дечого з марксизму в житті американських християн. На таку думку наведуть вас особливо погляди інтернаціоналізму, яку на українську культуру. То був Михайло Драгоманів. З двома молодими співробітниками: Сергієм Подольським, Іваном Франком, Федором Вовком, Михайлом Павличком та іншими, Драгоманів видавав у країнах Західної Європи книги на українські теми різними мовами, виступав на міжнародних наукових конгресах з протестами проти насильства над українським народом під царським режимом.

Заборона українства царськими указами примусила освічених наддніпрянців перенести наукову й видавничу діяльність на західні землі України, що були під австрійською владою. Але й там царська адміністрація шкодила розвитку української культури: російський уряд фінансував так зване московство в Галичині й на Буковині, котре вело пропаганду за "єдиний руський народ від Карпат і до Камчатки" і проти "українського сепаратизму".

Можемо поставити питання: яку ціль мав російський уряд, видаючи свої укази проти української культури? В березні 1905 р. Імператорська Академія Наук у Петербурзі видала книжечку під заголовом "Про скасування обмежень малоросійського друкованого мовлення". Комісія членів академії під проводом Федора Корша висловила в цій книжці шок, яку учинив указ 1876 р. культурному розвитку українського народу. Автор книжки старіша показав царському уряду, що українське культурне відновлення далеке від "сепаратизму" і не загрожувало цілості Російської імперії. Натомість, заборона української культури під царським режимом при-

Відкривши нагло недостачу християнської політичної ідеології, особливо в найбільш пекучій справі нерівності розподілу земних благ, майже уся увага модерної теології сконцентрувалася піля Ватиканського Собору. П-го на питання побороювання недостачі і злиднів у світі, зокрема голоду. Факт, що велика частина населення земної кулі голодує, терпить і вмирає з голоду, став проблемою ч. 1, особливо американської Церкви, а католицької зокрема. Сумління американського християнина на зрушилися. І де не вступили б ви до американської церкви, почуєте про потребу отого "шеринг" і братання з нужденними; будете свідками "поцілунків миру" й інших подібних поважних братеризацій та наглого здемастеріалізування життя американських релігійних громад. Чи поставте нова християнська політична філософія? Ледве-ці прояви скваліфікуєтесь радше, як адаптація дечого з марксизму в житті американських християн. На таку думку наведуть вас особливо погляди інтернаціоналізму, яку на українську культуру. То був Михайло Драгоманів. З двома молодими співробітниками: Сергієм Подольським, Іваном Франком, Федором Вовком, Михайлом Павличком та іншими, Драгоманів видавав у країнах Західної Європи книги на українські теми різними мовами, виступав на міжнародних наукових конгресах з протестами проти насильства над українським народом під царським режимом.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редуге Іж. Лев Ярменчук

ЗАБАГАТО Й ЗАСКОРО

В статті "Казка з 1001-ої ночі" ("Свобода" ч. 185 з 2. X. 1975) були представлені плани Іранського шаха Мохаммеда Різи Паглеві з модернізувати Іран впровадженні кількох літ, коштом 10 мільйонів дол. Виявляється, що мрії та найкращі задуми, хоч би підбудовані великим матеріальними ресурсами, не завжди йдуть впарі з дійсністю. Іран вирішив осягнути за одну ніч те, що іншим народам забрало сотні, а то й тисячі літ.

Спочатку все виглядало гарно, на папері: Нові роди промислів, а головую стали, автомобілі та синтетичні волокна, збільшили прихід Ірану з 26 мільйонів дол. (1973) до 54 мільйонів дол. (1974) і підняли дохід перкапіта (на голову кожного мешканця) 806 дол. до 1,500 дол. на рік. Але пізніше, щось почалося псувати. В першій мірі національний приріст доходу, що в 1974 р. дорівнював 42 відс., зменшився до 17 відс. Це перший раз в історії новітнього Ірану спричинило дефіцитний бюджет. В чому річ? Виявляється, що Іран, очамарив своїми велетенськими нафтовими доходами, розпочав свою індустріалізацію в надто скорім темпі.

Сліди цього непередуманого поспіху можна запримітити найкраще в усіх його портах, в перській затоці, від Абадану до Бондарабасу, в яких навантажуються з кораблів привезені із заграниччя технічні уладження. Згадані порти, замість бути воротами для імпортованих товарів, стали для них давильними шпильми. Виявляється, що й один з тих портів, своїм технічним устаткуванням — не пристосований до вивантаження такої кількості кораблів, що щоденно приїжджає до іранських портів.

Мімо цього, що кораблі вивантажуються на 3 зміни, мімо цього, що в кожнім порті будеться додатковий мола, кораблі ждуть частогусто піароку, щоб дістатися до портів.

Наглядним доказом такої нашої "теологізації" політичних завдань є події останніх років у нашій Церкві. Розчаровані політичними невдачами 1917-20 і 1941-1945 років ми шукаємо успіхів у "духовній" сфері, у церковно-релігійному житті. Це не випадок, що наші мілітантні політичні угруповування так заангажувались у про-патріархальний рух. Не маючи змоги створити політичної надбудови, ми перекладаємо наші політичні аспірації на теологічну мову, всі з метою досягти здійснення моральних принципів хоч так. Як в американському, так і в нашому мисленні, сліди, також сильні позначки теологізації

(Кінець).

політичних намагань хоч з різних причин, базованих на відмінних потребах і в різних самих формах. Питомою християнської політичної філософії ні у американців ні у нас досі не створено. І американські християни і ми живемо запозиченими ідеями, в чому безумовно проявляється слабкість християнства. Християнство могло б і повинно б забезпечити панування християнських моральних принципів у соціо-політичних відносинах, що все ж таке важливе для християнина заки від перенесеться у вічність.

Кілька місяців тому було заарештованих в Тегерані 17,000 гроверників, різників та інших дрібних підприємців за підпалення цін. Новоскалений закон, вважає також, щоб фабриканти і більш підприємці розподіляли 20 відс. свого чистого доходу між своїми працівниками. Цей закон має на цілі кращий розподіл прибутків між населенням. Але до тих же внутрішніх іранських турбот долучується ще нова проблема зменшення продажів нафти, напів, в 1975 р. прирости до нафту зменшилися на 2.5 мільярда дол. Щоб скомпенсувати ці втрати, шах Паглеві планує підняти ціну за нафту пропорційно до підвищення цін імпортованих товарів.

Одним словом, турбота за турботою. І тут приходять на думку глибоке значення старої латинської пословиці: festina lente (спішиш повільно).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ

УНСоюзу!

В. Ю. Кислевський

ІСТОРІЧНА ПРАЦЯ МИХАЙЛА ІВАНЧУКА

Накладом Видавничої Спільноти "Тризуб", Вінніпег, Манітоба, Канада, 1975, вийшла книжка Михайла Іванчука "Історія Українського поселення в околиці Гімлі".

Автор історії українського поселення околиці Гімлі над озером Вінніпег у Манітобі не тільки уродженець тієї околиці син українських піонерів, але й довголітній працівник на освітньому полі, як учитель, шкільний інспектор, член шкільних рад, автор шкільного ряду праць тощо. Початкову освіту одержав в околиці Гімлі, а середню в самому місті Гімлі. Щоби зібрати гроші на університетські студії, поїхав до Детройту, працював у фабриці Форда і одночасно був студентом Детройтського Технологічного Інституту Вейн університету. Повернувшись до Манітоби, вступив на Манітобський університет і в 1939 році одержав ступінь бакалавра сільськогосподарських наук.

Після цього він зібрав теж матеріал до історії поселення українців у різних околицях Манітоби, в першу чергу його рідної околиці — Гімлі. Від 1973 р. на пенсії, весь свій час присвячує історичним працям.

Околиця Гімлі, — як він подає, — була спочатку заселена виключно ісландцями, які прибули до Канади у 1870-их роках, і яким канадський уряд надав був на поселення широкі полюси землі в тодішній тер-

торії Ківеїтін на північ від Манітоби над озером Вінніпег. Ісландці створили там свою мініатюрну "республіку" (за благословенням генерального губернатора Канади), з власним вибором "парламентом", ісландськими школами, адміністративною "президентом". Ця мініатюрна ісландська республіка протривала до 1887 року, коли територія Ківеїтін була прилучена до Манітоби. Ісландці мало займалися рільництвом, їх головне заняття було рибальство, тому й всі їхні оселі розташовані над берегами озера Вінніпег. На захід від тієї поліси землі, хоч і належали до "республіки", були зовсім незаселені. Шойно по 1887 році, коли відкрито границі Нової Ісландії, почали приїжджати туди поселенці. Українці почали поселятися в околиці Гімлі від 1898-го року і там протягом яких десяти років повстав ший ряд українських колоній, навіть з українськими назвами, як Збарж, Комарно, Берло. Поселення швидко розкинуло й школи теж з українськими назвами — Мельніца, Стрий, Дністер, Берло, Збруч, Ярослав, Комарно, Самбір. Поселення постійно поширювалося і на півночі переступило Ісландську ріку. Цілу околицю Гімлі

тепер звичайно називають "міжозерною околицею", бо вона міститься між двома великими озерами, Вінніпег і Манітоба. Сьогодні околиця Гімлі, як і інші околиці, Стюартсбург і Давидин, зачислюються до найбільш українських колоній в провінції Манітоба. Дітей і онуків українських піонерів міжозерної околиці знайдете не тільки в Канаді, але й на півдні, від Флориди до Нью Йорку. Народжені в гімеліській околиці, виховані у рідних школах українських учителів, вони зберегли не тільки мову, але й знання свого українського походження.

В історії українського поселення в околиці Гімлі Михайло Іванчук подає основні точні, документовані інформації про початки поселення українців у міжозерній околиці, подає опис окремих колоній, історію їхнього заснування, описи перших хат, домів, господарського знаряддя піонерів, імена перших поселенців і подібне. Найосновніше опрацювання діяльності шкільництва, починаючи від випуску перших учителів українського роду; подає їх імена, назви шкіл, де вони училися, роки учительства, висо-

тепер звичайно називають "міжозерною околицею", бо вона міститься між двома великими озерами, Вінніпег і Манітоба. Сьогодні околиця Гімлі, як і інші околиці, Стюартсбург і Давидин, зачислюються до найбільш українських колоній в провінції Манітоба. Дітей і онуків українських піонерів міжозерної околиці знайдете не тільки в Канаді, але й на півдні, від Флориди до Нью Йорку. Народжені в гімеліській околиці, виховані у рідних школах українських учителів, вони зберегли не тільки мову, але й знання свого українського походження.

В історії українського поселення в околиці Гімлі Михайло Іванчук подає основні точні, документовані інформації про початки поселення українців у міжозерній околиці, подає опис окремих колоній, історію їхнього заснування, описи перших хат, домів, господарського знаряддя піонерів, імена перших поселенців і подібне. Найосновніше опрацювання діяльності шкільництва, починаючи від випуску перших учителів українського роду; подає їх імена, назви шкіл, де вони училися, роки учительства, висо-

тепер звичайно називають "міжозерною околицею", бо вона міститься між двома великими озерами, Вінніпег і Манітоба. Сьогодні околиця Гімлі, як і інші околиці, Стюартсбург і Давидин, зачислюються до найбільш українських колоній в провінції Манітоба. Дітей і онуків українських піонерів міжозерної околиці знайдете не тільки в Канаді, але й на півдні, від Флориди до Нью Йорку. Народжені в гімеліській околиці, виховані у рідних школах українських учителів, вони зберегли не тільки мову, але й знання свого українського походження.

Звернення Комісії Прав Людини СКВУ в справі д-ра Миколи Плахотнюка

Українська преса повідомила, що Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА) розпочало кампанію в обороні д-ра Миколи Плахотнюка, який вже від 1972 р. карався за свої переконання у психіатричній тюрмі в Дніпропетровському. Д-ра Плахотнюка затримали КГБ до психіатричної лікарні головно за те, що він відмовився засудити авторів відомого протесту п. н. „Лист творчої молоді Дніпропетровська“, організував вечір у пам'ять Василя Симоненка і не засудив писань і діяльності Валентина Мороза. Головна Управа УЛТПА вислала ряд листів-звернень до крайових медичних асоціацій, Об'єднаних Націй, Американського і Міжнародного Червоного Хреста та інших установ і осіб, прохачи їх їхнім авторитетом і впливом допомогти д-рові Плахотнюку. Головна Управа УЛТПА також звернулася до своїх членів із закликом масово вислати листи до американських і канадських політичних діячів з проханням допомогти д-рові Плахотнюку.

Комісія Прав Людини СКВУ звертається до всієї української громади підтримати заходи УЛТПА та включитися в кампанію оборони д-ра М. Плахотнюка. Вияви протестів публічної opinio, поодиноких громадян, політичних та громадських установ західних країн спричинюють для нього полегші і тому закликаємо всіх писати листи до своїх сенаторів, конгресменів або членів парламентів, як рівнож слати листи і телеграми, а також телефонувати безпосередньо до психіатричної лікарні в Дніпропетровському. Листи, телеграми і телефони можна спрямовувати до начальника психіатричної лікарні Миколи Івановича Бабенка, або прямо до д-ра Миколи Плахотнюка.

Адреса психіатричної лікарні:

U.S.S.R., Ukr.S.S.R., Psikiyatri-
cheskaya Bolnitsa Spetsialnogo Tipa,
p/yu YA YE-308 Dnipropetrovsk-6
Telephone: 42-31-19

Лише Ваша негайна акція в обороні д-ра Плахотнюка врятує його життя.

Комісія Прав Людини СКВУ

Проф. д-р В. Янів закінчив...

(Закінчення зі стор. 1-04)

тор — проф. Василь Лев — керував навіть нарадами); двічі мав Ректор УВУ основні конференції з головною Фондацією м. Буртін, а його заступник — проф. д-р П. Гой, супроводжуючи В. Яневу в його поїздки, мав нагоду доповнити характеристику ситуації в терені, що робили також інші члени Проводу Фондації — проф. В. Лучків та мгр Т. Волянчик, які приймали участь у різних зустрічах Гостя із представниками організованого життя на ту-тешньому терені. І так, за раз першого дня після приїзду, проф. Янів взяв участь у посвяченні будинку УККА і СУА та вітав численні зібрання гостей від УВУ і цілого організованого життя українців Європи, вказуючи на об'єднуючу роль УВУ в житті нашої громади завдяки виступам професури у Парижі, низці французьких та бельгійських провінціальних міст, Відні, Рима, чи Лондону. Ректор відвідав окремо екзекутивного директора УККА В. Базарка в канцелярії тієї нашої централі, де відбувалися наради з ним та з ректором „Квартальника“ — д-ром УВУ В. Душиком. В цьому ж самому дні Гість склав візиту Президії НТШ проф. д-рові О. Андрушків, голові Філологічної Секції проф. д-рові В. Левові та діловому секретареві інж. Р. Корбискому.

Після загальної інформації про положення УВУ для ширших кіл суспільності, яка мала місце зараз такі після посвячення нового будинку УККА (22 У.) — та в його такі приміщення, (як перше ділове засідання у тому будинку!) була ціла низка більше „спеціалізованих“ зустрічей, як, наприклад, із представниками СКВОР, Шкільної Ради та Педагогічного Інституту (24 травня), із Президією Конференції Українських Професійних Академічних Товариств (25 травня), з делегатами студентських та молодечих організацій (Пласт, СУМА, ТУСМ тощо, 27 та 28 травня представив він проблематику УВУ на річних нарадах Головного Уряду УНСОЮЗУ, на яку прибув він в товаристві проф. Гоя та проф. Лучкова. Промовляючи на вечір до зібраних гостей, вказав він на ті конкретні вияви діяльності УВУ, які мають безпосереднє значення для нашої спільноти у Америці (та для Америки взагалі). Промовляючи вдруге на діловому засіданні наради, вказав він на роль УНСОЮЗУ та його органу — щоденника „Свободи“ в розбудові української культури за межами Батьківщини та відзначив дотеперішню допомогу для УВУ.

З економічних установ, які відвідав проф. Янів, треба назвати Українську Кредитову Кооперативу „Самоміч“ та Українську Православну Кредитівку, а з культурно-інтелектуальних — Літературно-Мистецький Клуб, який влаштував проф. Яневу окремий авторський вечір; був це третій авторський вечір в часі поїздки, а після Вінніпегу та Торонта. Сильветку В. Яневу як письменника —

Після закінчення наради з ректором „Квартальника“ — д-ром УВУ В. Душиком. В цьому ж самому дні Гість склав візиту Президії НТШ проф. д-рові О. Андрушків, голові Філологічної Секції проф. д-рові В. Левові та діловому секретареві інж. Р. Корбискому.

Після загальної інформації про положення УВУ для ширших кіл суспільності, яка мала місце зараз такі після посвячення нового будинку УККА (22 У.) — та в його такі приміщення, (як перше ділове засідання у тому будинку!) була ціла низка більше „спеціалізованих“ зустрічей, як, наприклад, із представниками СКВОР, Шкільної Ради та Педагогічного Інституту (24 травня), із Президією Конференції Українських Професійних Академічних Товариств (25 травня), з делегатами студентських та молодечих організацій (Пласт, СУМА, ТУСМ тощо, 27 та 28 травня представив він проблематику УВУ на річних нарадах Головного Уряду УНСОЮЗУ, на яку прибув він в товаристві проф. Гоя та проф. Лучкова. Промовляючи на вечір до зібраних гостей, вказав він на ті конкретні вияви діяльності УВУ, які мають безпосереднє значення для нашої спільноти у Америці (та для Америки взагалі). Промовляючи вдруге на діловому засіданні наради, вказав він на роль УНСОЮЗУ та його органу — щоденника „Свободи“ в розбудові української культури за межами Батьківщини та відзначив дотеперішню допомогу для УВУ.

Торонто. — Канадсько-Українська Мистецька Фондація влаштує тут виставку образів — понад 50 олій і акварель — відомого в Америці і в Європі малюра Зиновія Онішкевича. Він знайний портретист, а його картини — ілюстрації помішував „Нью Йорк Таймс“ та інші американські газети. Відкриття виставки відбудеться у неділю, 6-го червня к. р. о год. 2-й по пол. 2395 вул. Вест в Торонто і триватиме до 20-го червня.

Замість квітів на могилу бл. п. Оксани з Бахталовських Приплесь

на будову нової церкви св. Юра в Нью Йорку зложили:

Д-р Михайло і Дарія Дудра — 200.00 дол.
По 100.00 дол. — Ірина Гошовська, д-р Василь Кіналь, Йонкерс.

По 55.00 дол. — Працівники фірми „Булова“.
По 50.00 дол. — Юліан і Марія Бачинські, Йосиф і Надія Карачевські.

По 30.00 дол. Роман і Ольга Кекіш, Юрій і Романа Кекіш.
По 25.00 дол. — Роман і Кіра Скорогагаті, д-р Анастоль і Клотильда Скорогагаті, Тарас і Ольга Павлик, Спиридон і Софія Шеснюк, Григорій Яремчук.

По 20.00 дол. — д-р Анастоль і Ірина Василевич, д-р Ігор і Лідія Гура, Василь і Слава Гнатів, інж. Андрій і Ольга Заліско, д-р Іван і Ірина Дорожницькі, Михайло і Стефа Салдан, Марія Підгородська, Євген і Марія Цирик, д-р Мирон і Люба Сатурські.

По 15.00 дол. — Катерина Дичкевич, Павло і Слава Губерновичі, Іван Керницький, Володимир і Люба Мриглоцькі.

По 10.00 дол. — Яків і Емілія Балабан, Ірина Дацко, Роман і Надія Гуляй, Анна Кумфорт, д-р Іван і Наталія Крупські, Ольга Каліна, Михайло і Ольга Івасівка, Марія Левинська, Стефан і Анна Макух, Юрій і Христина Навроцькі, Стефан і Єлисавета Приплес, Василь і Марія Панчак, Стефан і Анна Секрета, інж. Роман і Люба Раковські, Зенон Цирик, Марта Цирик.

По 5.00 дол. — Богдана Макух, Олена Смулка.
Разом 1,150.00 дол.
Усім жертводавцям щира подяка. — Душу бл. п. Оксани Приплесь поручається св. молитвам.

о. Володимир Гавліч, ЧСВВ, ігумен-парох

Куба до року відтягне свої війська з Анголі — інформус Кастро

Вашингтон. — Шведський прем'єр-міністр Ольф Пальме поінформував державного секретаря Генрі Кіссінджера, що Куба до половини 1977-го року планує відтягнути з Анголі майже всіх своїх вояків залишаючи коло 500 техніків. Як відомо, Гавана, закликом до Москви, післала до Анголі 15,000 своїх вояків, які допомогли

марксистській фракції здобути владу в тій африканській країні. Уряд ЗСА кілька разів вимагав, щоб Куба відтягнула своїх вояків з Анголі і минулого тижня кубинський прем'єр Фідель Кастро в листі до шведського прем'єра Пальме заявив, що Гавана робитиме це поступово. Спершу думали, що коло 200 кубинських вояків залишать Анголю кожного тижня, але виглядає, що число буде більше, якщо майже всі кубинці мають залишити ту африканську країну до половини 1977-го року.

Музична Студія ІГОРЯ БІЛОГРУДА Чикаго — Бервин

повідомляє, що

25-й РІЧНИЙ ІСПИТ-КОНЦЕРТ УЧНІВ СТУДІЇ

відбудеться

в суботу, 12-го червня 1976 р.
о годині 7:00 веч.

The Nineteenth Century Woman's Club

178 Forest Avenue, OAK PARK, Illinois
В програмі твори БАХА, ВОРТАНІСЬКОГО, КОСЕНКА, ЛЯТОВИНСЬКОГО, РАХМАНІНОВА, РЕВУЦЬКОГО та інших.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в ТРЕНТОНІ, Н. Дж.

запрошує Вас цієї дороги на

ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК

який відбудеться

в неділю, 6-го червня 1976 р.
на ВЛАСНІЙ ПЛОЩІ та у ПРИМІЩЕННЯХ
УНДОМУ в ТРЕНТОНІ, Н. Дж.

при 477 Джеремая Евіно (бічна Лейлор Стріт)
Тел.: 892-2455

(Jeremiah Avenue from Laler Street)

ПОЧАТОК: 2-га год. по пол.

ЗАКІНЧЕННЯ: Коли почнуть кусати комари.

В ПРОГРАМІ:

• Виставка картин Мистецької Галерії п. Оксани Ван-чицької у Філадельфії.
• „Гриць Зозуля“ — гуморист СТЕПАН МАГМЕТ.
• Спортивні змагання з участю друзини „ТРИЗУВ“ у Філадельфії та „ТИГРИ“ в Трентоні.
• Виграші — Колесо щастя — Перегони в мішках.
• Музика — Танці та інші несподіванки.
• Гарячий і холодний буфет та різноманітні напитки у власному закладі.
Дохід з цієї імпрези призначений на культурно-освітні цілі трентонської громади та на розбудову УНДОМУ в Трентоні, Н. Дж.

Український Спортивний Осередок „Тризуб“ у Філадельфії, Па.

— влаштує —

в днях 3, 4 і 5-го липня 1976 р.
на КОРТАХ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ

Союзівки

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за першість СУАСТ-Схід 1976

В ГРУПІ ЧОЛОВІКІВ, СЕНЬОРИВ, ЖІНОК,
ЮНАКІВ і ЮНАЧОК

ТА ЗА ПЕРЕХІДНУ ЧАСТИ (в групі сеньйорів)

в пам'ять д-ра Богдана Каратницького, Роман Ракочий ст., Ярослав Рубель.
• Початок змагань в суботу, 3-го липня, год. 10-та рано. Зголошення на Союзівці до 9:30 ранку.
• Вписове 5.00 дол. від особи.
• Приміщення проситься замовляти через Управу Союзівки.

UNA ESTATE SOYUZIVKA

Korhonskon, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-5641

ЗАМАХ...

(Закінчення зі стор. 2-01)

мушує українців переносити свою культурну роботу під владу австрійську, і там розвиваються напрями, ворожі до Росії. Комісія академіків згадала в книжці, що під царським режимом інші неросійські народи мали свої школи й пресу, але українцям усе, навіть рідна пісня, було заборонено.

Спробуємо вглибитися в цю справу і зрозуміти способи думання російських бюрократів: 1) вони були виховані школою, яка визнавала „єдиний руський народ“, що складається з „племен“, — великоросів, малоросів і білоросів. Інтелігенція в Україні знала російську мову, то нащо розвивати „мужичий діалект“, засуджений історією на вимірники (Ленін писав — „злиття“). 2) Царські бюрократи розуміли, що культура народу не обмежується самою поезією, музикою, танцями і подібним „фольклором“. Від культурного відродження починається теж політичний рух народу. Такий бунт малих народів Російської імперії — естонців, латвійців, литовців, кавказьких націй тощо не був загрозою для цілості царської держави.

Але національне відродження російських українців, що начилися на початку 20 віку більше 30 мільйонів (про це згадав Мих. Грушевський у передмові до українського перекладу книжки Російської Академії наук) — вважала російська бюрократія за найбільшу загрозу для „єдиної нестипенної“. Спершу думали, що коло 200 кубинських вояків залишать Анголю кожного тижня, але виглядає, що число буде більше, якщо майже всі кубинці мають залишити ту африканську країну до половини 1977-го року.

Але національне відродження російських українців, що начилися на початку 20 віку більше 30 мільйонів (про це згадав Мих. Грушевський у передмові до українського перекладу книжки Російської Академії наук) — вважала російська бюрократія за найбільшу загрозу для „єдиної нестипенної“. Спершу думали, що коло 200 кубинських вояків залишать Анголю кожного тижня, але виглядає, що число буде більше, якщо майже всі кубинці мають залишити ту африканську країну до половини 1977-го року.

Але національне відродження російських українців, що начилися на початку 20 віку більше 30 мільйонів (про це згадав Мих. Грушевський у передмові до українського перекладу книжки Російської Академії наук) — вважала російська бюрократія за найбільшу загрозу для „єдиної нестипенної“. Спершу думали, що коло 200 кубинських вояків залишать Анголю кожного тижня, але виглядає, що число буде більше, якщо майже всі кубинці мають залишити ту африканську країну до половини 1977-го року.

Але національне відродження російських українців, що начилися на початку 20 віку більше 30 мільйонів (про це згадав Мих. Грушевський у передмові до українського перекладу книжки Російської Академії наук) — вважала російська бюрократія за найбільшу загрозу для „єдиної нестипенної“. Спершу думали, що коло 200 кубинських вояків залишать Анголю кожного тижня, але виглядає, що число буде більше, якщо майже всі кубинці мають залишити ту африканську країну до половини 1977-го року.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Тітотної Сестри бл. п. ЗИНУСІ СИРОТИНСЬКОЇ-КОНТНОЇ складають 50.00 дол. на Український Гарвард — Емлія ПЛЕШКЕВИЧ з музею Омеляном Леонід РОМАНОВСЬКИЙ з жінкою ДАНУТОЮ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСОЮЗУ!

ПОВІДОМЛЯЄМО РОДИНУ І ПРИЯТЕЛІВ, ЩО ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі нашого Найдорожчого і Незабутнього
ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУКА І БРАТА

бл. п.

ПРОФ. Д-РА ВАСИЛЯ СТЕЦЮКА

відбудеться

у Зелену Суботу, 12-го червня 1976 року
о год. 1:30 по пол.

на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВІНТАРІ
в С. БАВІД БРУКУ, Н. Дж.

ДРУЖИНА, СИН І ДРУЖИНОЮ, ВНУК І СЕСТРА



Ділямося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що з Волі Веснишнього відійшов у Вічність 17-го грудня 1975 року у Львові, наш Найдорожчий ТАТО І ДІДО

св. п.

МИХАЙЛО ГРЕЩИШИН

учитель народних шкіл в Україні, Польщі і Білорусі,
учасник Визвольних Змагань.

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

відбудуться в каплиці Матері Божої Одігитрії в Воффало, Н. П., 985 Fillmore Ave., в неділю, 6-го червня 1976 р. о год. 9-й рано.

В смутку залишені:

син — д-р МИРОСЛАВ з дружиною ЛІДОЮ
внуки: ЮРІЙ, МАРТА, НАДІЯ, АДРІАН І КАТРУСІЯ
117 Le Brun Rd., Buffalo, N.Y. 14215



Ділямося сумною вісткою, що в понеділок, 31-го травня 1976 року, після довгої і тяжкої хвороби відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО І БРАТ

бл. п.

ІНЖ. МИХАЙЛО ВІНТОНІВ

народ. в Станіславові, Україна, проживав 69 років життя.
ПАНАХИДА — в четвер, 3-го і п'ятниці, 4-го травня 1976 р. о год. 7-й вечора в похоронному закладі Boyko Funeral, 634 Cummins Hwy., Boston, Mass.

ПОХОРОН в суботу, 5-го червня 1976 р. о год. 9:30 ранку до української католицької церкви Парв Христої, 146 Forest Hill St., Jamaica Plain, Mass. на цвинтарі Mt. Hope.

В глибокому смутку:

дружина — АННА
син — МИРОСЛАВ
сестри: ЗОНЯ І МАРІЯ
та близька і дальша Родина

„Наша Українська Школа“

при ОСЕРЕДКУ СУМА ім. УПА
в ФІЛАДЕЛФІЇ, Па.

— влаштує —

в суботу, 12-го червня 1976 р.

В АУДИТОРІЇ

школи св. Йосафата

при Дитині і Дістон вул., на Франкфорті, Філадельфія

БАЛЬ МАТУРАНТІВ

Грав оркестра „Русинизок“

з МОНТРЕАЛЮ, Канада

Початок о год. 9-й веч.

- Представлення Матурантів п-ні Х. КУЛЬЧИЦЬКА.
- Учасників балю зобов'язує вечірній одяг.
- Добірний буфет під зарядом Батьківського Комітету.
- Столики на 10 осіб за попередньою заплатою можна замовляти: п. Іван Дубль, тел. 769-5059 або п. Степан Юрчак, тел. 324-1572.

НА ЦЕЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ МАТУРАНТІВ

ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄ —

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ

УПРАВА 2-го ВІДДІЛУ ООЧСУ в НЬО ЙОРКУ

повідомляє все Українське Громадянство
Нью Йорку й околиці, що

в суботу, 5-го червня 1976 р.

о год. 6-й веч.

в ЗАЛІ УНДОМУ, 140 2-га Авеню, Нью Йорк

п. мгр СЛАВА СТЕЦЬКО

виголошить ДОПОВІДЬ на тему:

„Україна на сучасному світовому форумі“

До численної участі запрошує —

УПРАВА ВІДДІЛУ

ТОВАРИСТВО „РІДНА ШКОЛА“ в ДЖЕРЗІ СІТІ — влаштує

ВЕСНЯНУ РІДНОШКІЛЬНУ ЗАБАВУ

в суботу, 12-го червня 1976 р., год. 9-та веч.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

90 Філт вул. в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

Оркестра „ДОМІНО“

Буфет у заряді Батьківського Комітету

Вступ: дорослі 4.00 дол., студенти 2.00 дол.

СПОРТ

Заповідають 100-доларовий...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“
— „ІНТЕР - СЕРВІС“ С.К. 1:3

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“
— „БРАЗИЛІЯ“ С.К. 2:3

Юнійон 25 квітня і 2 травня І дружина УСВТ „Ч. Січ“ відбула дві чергові зустрічі за першостю „Мейджор Дивізії“ Шейфер Ліги Нью Джерсі, в яких зазнала поразок відповідно — 1:3 і 2:3. В обох змаганнях значно відоможене „Ч. Січ“ була рівноградним партнером із згаданими клубами і навіть перемогла в грі, особливо з бразильськими футболістами, однак слабкий воротар юнійон, що заступає Шуца (зламав руку), в обох змаганнях пропустив голі легкі до оборони, завдяки яким гості здобули перемоги.

Голі для „Ч. Січ“ стріляли: Данігін 2 і Фарміга.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“
(Мол. юнаки) — „СЕРРО ТОЛІНО“ (Мол. Юнаки) 1:1

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“
(Новаки) — „ЛАНЦЕР“ С.К. (Новаки) 1:2

І ЧОЛОВІКА ВІДБИВАНКОВА ДРУЖИНА РОЗПОШЛА ПІДГОТОВУ ДО НОВОГО СЕЗОНУ

Згідно з планом нового провідника чоловічої відбиванкової ланки УСВТ „Ч. Січ“ д-ра Тараса Гунчака, І чоловіча дружина розпо-

чала вже підготовку до наступного сезону. Свій літній сезон відбиванкарі „Ч. Січ“ розпочнуть перенесеним турніром СУАСТ - Схід, що в цьому році відбудеться в рамках Спортивних Ігор Українських Центральних Молодіжних і Спортивних Організацій в дніх 19-20-го червня на площах оселі СУМА і Еленвіл. Після цього відбиванкарі „Ч. Січ“ будуть учасниками традиційних турнірів на оселях: „Верховині“ і „Союзиці“, а далі в сезоні розпочнуть змагання в турнірах Відбиванкової Асоціації Америки.

В міжчасі більшість наших змагунів, студентів Ратгерського університету виступали в складі відбиванкової репрезентативної команди університету, якою успішно проводив д-р Т. Гунчак. Під проводом цього колашнього визначного українського відбиванкаря, в сезоні Ліги вищих шкіл Східних ЗСА, відбиванкарі Ратгера триофально дійшли до фінальних гор Континентальної Америки і Гаваїв, які відбудуться в Кенас Сіті.

У складі І дружини „Ч. Січ“ виступатимуть: Н. Паславський, М. М. Паславський, О. Лебедь, П. Мельник, Б. Ляшук, Л. Розин, Л. Оленіцький, Б. Пильнівський, А. Голіньський, Б. Кнезник і О. Федаш.

Крім тієї дружини в турнірі СУАСТ-Схід візьмуть участь дружини юначок і юнаків.

О. Твардовський

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „Самономіч“ в Нью Йорку ПОЗИЧКИ

— на низькі відсотки, до сплати в догідних, місячних ратах:

- НА АВТА
- НА ХАТНЕ УСТАТУВАННЯ
- НА ТОРГОВЕЛЬНІ І ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА
- НА ВСЯКІ ПОТРЕБИ ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ
- СТУДЕНТСЬКІ ПОЗИЧКИ — до сплати по закінченні студії
- ПОЗИЧКИ ПІД ЗАСТАВ РЕАЛЬНОСТЕЙ (МОРГЕДЖІ) — на закупку і будову домі

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION
108 Second Avenue New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В НАЙСТАРШІЙ ШАДНИЦІ КЛІВЛЕНДУ



ОСНОВАНА 1886

- Тут Ваші гроші гарантовані високим резервовим фондом.
- Тут Ваші гроші обезпечені Державною Агенцією F.S.L.I.C. до \$40.000.
- Тут Ваші гроші одержують високі відсотки виплачувані чотири рази в рік обраховувані щоденно від дня депозиту до дня виплати.
- Тут маєте великий вибір щадничих конт і сертифікатів.
- Тут можете легко шадити через пошту — ми оплачуємо кошта пересилки.
- Тут знайдете одну велику фінансову установу, яка для підкреслення тісного зв'язку з українською громадою, формально називає одну свою філію „Ukrainian Office“.
- Тут можете свої справи залагодити в українській мові.

ПЛАТИМО ВИСОКІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ

5 1/4 %
Щоденні відсотки на шадничеkonto — від дня депозиту до дня виплати — платні що три місяці.

Щадничі Сертифікати
6% - 7 3/4 %

5 3/4 %
Відсотки на Золоте Щадниче Конт — платне квартално.

ЦЕНТРАЛЯ:

333 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44114

— 18 філій для Вашої обслуги —

МАЙНО: \$508.000.000

Про архів УЛТНА

За виїмком Управи, український загальний, а зокрема членство Українського Лікарського Товариства, мало або нічого не знає про Архів Українських Лікарів в Америці.

А архів, це ще один культурний дорібок лікарської організації — яка нараховує біля 800 зорганізованого членства.

Про історію, цілі і завдання не потрібно писати, бо їх поміщують доволілітні квартильники Лікарського Товариства, яких досі видано 81 випусків, кожен тиражем 1000 примірників, тобто разом 81 тисяч журналів. І якщо взяти до уваги пересічні сторінки одного журналу — 70, (часто вони перевищують 100) — то матимемо 5.670.000 сторінок.

Якщо взяти тих 81 випусків, які пересічно мають 70 сторінок, то одержимо коловальну суму 5.670 сторінок журналістичної, гандіозної розміру праці, над якою працював цілий штаб лікарського загону. Однак скоротити весь цей матеріал, який приходить до лікарського редакційного стола — це праця „супермена“ — головного редактора, якого навряд чи знайде колись лікарське майбутнє.

Хоч цей допис пишу без відомості того редактора, знаючи, що він із своєї скромності не хотів би подати свого прізвища, то все таки я уважав би краще не згадати шляхетного прізвища українського лікаря, який окрім своєї професійної праці, всеціло у жаропогонній праці, віддав себе на службу медичній організації. Цей „супермен“ — це головний редактор, що від багатьох літ тягне це нелегке і незаступиме працює — це д-р Павло Джуль у Детройті. Завалених горами накопичених журналів, рукописів, листуванням і великого роду матеріалами — д-р Павло Джуль зумів створити ще один лікарський сектор, це — Архів Українського Лікарського Товариства. Д-р Джуль договорився із Українським Народним Архівом-Музеєм у Детройті про приміщення при ньому Архіву Лікарського Товариства, де вже від трьох літ передаються депозити.

Очевидно Детройтський Архів мусів, як це кажуть „посунути“ — зберегти свої приміщення, і прийняв „Суб-Архів“ українських лікарів. Туди зведено великі депозити журналів, які лежали по різних місцях, що й було завадою різних лікарських приміщень, часто навіть складаних у гаражах. Коли це все часом упорядкувалось, до архіву почали передаватися депозити видань лікарських словарів, манускриптів, кореспонденція, світлин які публікува-

Депозити Лікарського Товариства доповнюються: колекції українських лікарів, розсилаються новим, розсилаються до різних архівів, редакцій і бібліотек світу.

Роман Дацко

HELP WANTED

MACHINIST — INJECTION MOLDING — TOOL AND DIE MAKER
\$1,000. more than your present or past job per year. Work on injection molds.
Mr. Hanger, Inc. Phone Fred. (914) 576-3600, 9 am to 5 pm.

УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА ФІРМА

Петра Чумадевського

ТРИЗУБИ, ПЕРСТЕНІ, БРОНСОЛЕТІ, НАШПІННИКИ
— АРТИСТИЧНЕ ВИКОНАННЯ.

Стоянка під час Українського Фестивалю:
GARDEN STATE ART CENTER — HOLMDEL, N.J.

5-го ЧЕРВНЯ 1976 року.

14 кар. Тризуби від \$10.00, а срібні від \$5.00.

PRESTIGE

HIGH FASHION OF FINE JEWELRY

1284 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J. 07111

Tel.: (201) 399-8960

БАКАЦІЯ

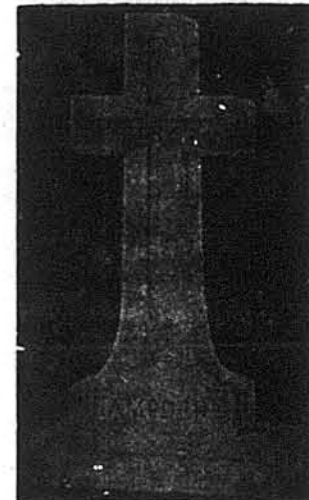
До винайму помешкання

3 КУХНІ І ЛАЗНИЦКАМИ І ОКРЕМІ КІМНАТИ
З УЖИВАННЯМ СПІЛЬНОЇ КУХНІ І ІДАЛЬНІ.

Ціни помірковані. По ближчі інформації

тел. (609) 522-2668

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288



SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник Ю. Безсонів

- Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятки Тарасові Шевченку в Вашингтоні.
- Приймаємо замовлення встановити гранітні й мармурові пам'ятки, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й ланки всіх цвинтарів.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села“, у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятки).

Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

ВЕЛИКА ВЕСНЯНА ВИПРОДАЖ

НА ВИСИЛКУ — шкіряні куртки і камізелки з кожухами.

DELTO CO.

Roman Iwanucki

136 First Avenue
Bet. 8th and 9th Sts.

New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 228-2266

ТАРЗАН, Ч. 7486. Лютий Тарзан



Ваші жінки тут нема, Тарзане... Вона напевно втекла серед ночі!
Чи ти їй не сказала, що я тут був і обіцяв повернутися?
Ні! Звали вину на злобу, жінки, любов якої відкинула... Прости мені!
Джейн тепер там де-не-де, ходиш в небезпечі, а ти просиш прощення?!

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ звертайтеся до УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO. 94 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 477-6400

OWNER TRANSFERRED BARGAIN MINI ESTATE
1) Main house, 20 rooms, 5 baths, 5 kitchens, winterized, wall, 1 acre, \$25,000.
2) Cottage, winterized, 1 acre, \$12,000.
All \$33,000.
Phone (914) 647-8581 (914) 255-0838

І род. дім

Мурований (brick), в Елленвіллі, Н. Дж. Добра ділянка, велика парцеля, тел. цілий день — (212) 275-4172.

Глен Спей — Українське Село

НА ПРОДАЖ

ХАТА

4 кімнати, побіч Оселі „Верховини“, напроти церкви св. Володимира.

Тел. по 6-й
(201) 374-7429 або

Глен Спей — М. Кіндрачук

ПОШУК

ПОШУКУЮ АННУ РІЗНИК

дочку Івана і Параскевії, ур. в с. Гумениць, Львів, обл. Пошукує сестру МАРІА. Хто знає би про неї, або вона сама просить писати на адресу: Mary Kindergan 201 West 70th Street New York, N.Y. 10023 Apt. 17B

FEMALE

ГОСПОДИНЯ

Спання на місці, від пон.-п'ят., більш, вікендів вільні. Вичилила жінка до дом. праці і поміч з 3-ма дітьми у віці 3, 7 і 9. Присма родина, друга поміч до тяжкої праці, власна кімната, лавічка, ТВ. Дозвіл їзди авто, англ. мова, рекомендації. Call collect, Greenwich, Conn. (203) 869-6421.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.

Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz — J. J. McNERNEY
Funeral Directors

Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 868-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Тел.: 674-8630

Директор ПОСНІС

СЕНКОВСЬКИЙ

Завідую встановлення похоронів в кінці, положення в кожній районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

КОНГРЕСОВІ ВІСТІ

Орган Українського
Конгресового Комітету
Америки

РІК XII.

КВІТЕНЬ - ТРАВЕНЬ, 1976

Ч. 9-10

Опозиція для опозиції

Один із речників „зовнішньої опозиції“ супроти УККА закинув його керівництво, що вона стала „на шлях запису свободної думки“. Але ж „Конгресові Вісті“ надрукували в своєму 7-8 числі з 9 березня ц. р. цілість найважливіші опозиційні голоси, на доказ, що теперішній провід УККА аж ніяк не затулює рота опозиції — внутрішній чи зовнішній, — і не стосує супроти неї „остракізму“ — за висловом тієї опозиції. Надруковано ті опозиційні голоси не тільки, щоб заманіфестувати толерантність супроти інакodomаючих, але й щоб широка українська громада почула та придивилася, чого властиво хоче опозиція, чому взагалі існує та опозиція і чому вона не включається до УККА, щоб вести свою опозицію не „з-зовні“, а на внутрішньому терені керівних органів УККА.

Є в отих опозиційних голосах думки ділові, дискусійні, але варті призадуми, як ось, наприклад, вимога щодо ротаційної системи у керівних органах. Але є й такі, які є реbusами, що їх трудно розкопати. Що значить, наприклад, „демократизація“ УККА? Яка може бути ще більш демократична система виборів делегатів на Конгрес Українців Америки, як та, яку передбачує статут? Яка може бути більш демократична система виборів в окремих Відділах УККА? Як практично можна „обмежити впливи партій“ у керівних органах: який керівний чинник в УККА може заборонити членським організаціям вислати до керівних органів делегатів, які не належали б до немілої опозиціоністської політичної пар-

Перегода

ті? І чейже членськими організаціями в УККА є й політичні партії. Це правда, що їх забагато, це правда, що деякі з них мають шумну назву, але мало членства, але хто і як має переводити тут селекцію і класифікацію? Є вимоги обмежити впливи Союзів, але ж Союзи, поруч із Церквами, є такі найтійніші в ЗСА українські установи, засновники УККА, фортеці українства, які гуртують найбільше число організованого українства. Є вимога „оперти“ УККА на всіх місцевих організаціях, а не тільки на платниках до УНФонду. Але ж це відчинило б ворота до анархії нашого організованого життя, бо признало б правду тим клітикам нашого суспільства, які не хочуть включитися до організаційної системи УККА, плеякою власний геттоїзм, чи партійницький або загумінковий партикуларизм.

Зрештою, опозиція теж поділена у своїх думках на структуру УККА. Ось так одні хочуть скасування Ради Директорів, яка складається з Політичної Ради і Екзекутива, інші — поширення Політичної Ради, але чували ми теж голоси, що Політична Рада це фікція і що можна скасувати її, без шкоди для діяння УККА, де вирішуватиме остаточний голос мусить мати Екзекутив. Цікаво, що серед голосів опозиції не чути поради, як практично обмежити число Екзекутива, яка — коли б усі її члени явилися на засідання — була б вічем, а не діловим органом, що має приймати ділові постанови.

Нема ніяких насправжніх речових причин, чому теперішня „зовнішня“ опозиція не має вступити до УККА. Коли її найголовнішою вимогою є те, щоби „більшість“ краще рахувалася зі становищем „меншості“, то це можна досягнути дуже просто: хай члени опозиції бувають частіше на засіданнях керівних органів і хай виступають солідарно. Тоді не буде враження, що їх хтось майоризує та „не бачить“. Це саме стосується до членів „внутрішньої опозиції“: хай вони не абсентуються, а коли де-хто з них живе далеко і не всмі доїздити — хай подбавляють, щоби на їхнє місце були люди ближче Нью Йорку. І нема чого ремствувати, що „одна партія“ верховодить в УККА, бо на засіданнях Політичної Ради можна було нав'язно переконатися, що члени тієї „одної партії“ не висупають, як блок, а незалежні у своїх думках, духовно незалежні, і виступають одні проти одних.

Деякі твердження й вимоги опозиції — ділові. Але більшість — риторичні, теоретичні, без поради, як їх практично здійснити, і роблені для того, щоби виправдати існування опозиції — задля „самої себе“, а не для добра громади.

УККА підготує маніфестацію під статусом Свободи в Нью Йорку

Цьогорічний Тиждень по-неволених народів, який буде проголошений на половині липня, буде відбудуватися під знаком 200-річчя Американської Незалежності, з ювілеєм якої всі національні групи в Америці, кровно пов'язані з поневоленнями народами на Сході Європи, в'яжуть свої надії і змагання. На неділю 18 липня заплановано у Нью Йорку велика маніфестація під статусом Свободи. Підготовкою займається окремий Комітет для відзначення 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення під проводом адв. Івана Фікса у тісній співпраці з Головною канцелярією УККА. Та маніфестація під статусом Свободи приїждіть з океану до Нью Йорку, переведена у співпраці з усіма іншими націо-

нальними групами Нью Йорку, буде ще одним доказом вірності появлених народів ідеалам волі і незалежності: коли там, за залізною завісою, народи скочили військово-поліційним режимом, який не дозволяв на найменш прояви вільної думки чи дії, то тут їхні брати і сестри можуть — і мусять — в їхньому імені демонструвати під свободолюбними гаслами.

З УВАГИ НА НЕГАЙНІ ПОТРЕБИ, ПРОСИМО ВСІ ВІДІЛІ ПРИСЛАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ЗБІРНИК ГРОШІ.

ПОКИНЬО АДРЕСА ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

203 W. 13 St. New York, N. Y., 10014.

СИМОН ПЕТЛЮРА — СИМВОЛ БОРОТЬБИ ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ

„Симон Петлюра, як людина, як державний діяч у новітній історії українського народу, став символом боротьби за свободу, за волю народу, за його незалежність, за Україну вільну від більшовицької окупації...“ — каже у спеціальному обширному зверненні, що його ставила Рада директорів 1 травня ц. р. та проголосила, як заклик Українського Конгресового Комітету до урочистого вшанування пам'яті Симона Петлюри у цьому місяці, у зв'язку з 50-ми роковинами його трагічної смерті 22 травня 1926 року. (Повний текст того Звернення був надрукований у „Свободі“ ч. 83 з 5 травня ц. р.).

У наведених словах вміщається суть історичного значення Симона Петлюри в новітній історії України. Ного вшановується, як державного мужа, як голову Директорії Української Народної Республіки, себто голову української ні від кого незалежної держави, його вшановується, як палкого регника регулярної української армії, регулярної української збройної сили, — але, насправді вшановується його, як символ української боротьби за державність та української неадаптованості супроти Московщини, непримиренного ворога України. Ніхто інший з цілої галереї постатей новітньої української революції та визвольних змагань 1917-21 рр. не став тим, чим став Симон Петлюра: символом боротьби за українську державність. Було багато видатних мужів і жінок українського політичного відродження, було багато відомих і безіменних героїв, які виявили надзвичайну особистість у боротьбі за державність України та полягли у тій боротьбі, — але Петлюра переростає усіх їх тому, що силою своєї виїмкової індивідуальності діяв на отогення і здобув собі славу в народі, як невтомний пропагатор боротьби за державність та вождь у тій збройній боротьбі. Назва „петлюрівець“ була і є синонімом державницького патріотизму українців. Своім звершенням до найширших кіл українського вільного суспільства — вшанувати пам'яті Симона Петлюри в 50ті роковини вшанування його наслідком Московією агентом — тим своїм звершенням Український Конгресовий Комітет доводить, що раз, що він, як політичний представник українців в Америці перед американськими властями — з'єднаний з українцями в Україні і поза нею у змаганні до державної волі України. Ворог вбив Симона Петлюру, але не вбив ідеї, яку Петлюра символізував.

„УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ“

MICHAEL BURYK

UKRAINIANS IN AMERICA



Ukrainian National Bicentennial Committee
1976

Український Крайовий Комітет для відзначення 200-річчя Америки й 100-річчя українського поселення видав 16-сторінкову англomовну брошуру п. з. „Українці в Америці“. Автор — молодий український учень, вже з третього покоління, Михайло Бурік, зібравши для цієї своєї праці багату кількість фактичних матеріалів, подав прозорий нарис „трехох хвилях масової української імміграції“ до Америки в р.р. 1875-1975. Подано найважливіші події з історії американсько-українських взаємин, у навізанні до новітньої історії України.

26-го червня
Вашингтон

Володимир Душник

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ

Підготував твору про історію українського поселення та його многогранний вклад в розбудову ЗСА

Українська еміграція в Америці відзначає в цьому ювілейному 1976 році народження Америки як незалежної держави — також 100-річчя українського поселення. Хоч є певні історичні дані, що українці — бодай емігранти з українськими прізвищами — були вже в Америці в період Джеймстону та Колоніальної війни, то записана історія української еміграції в Америці датується від 1860-их років, коли українські емігранти з Карпатської України та Лемківщини почали прибувати масово до Америки. Одним з перших свідомих українських емігрантів був о. Агалай Гончаренко, український православний священник з Київщини, що видавав „Аляска Геральд“ та „Свободу“ в Сан Франціско, Кал. Він перший писав про „українців-козаків“, що борються за свою самостійність та проти „царської тиранії“. Він теж писав про Шевченків „Кавказ“ та його оборону кавказьких народів, яких тисячами мордували царські війська при підбій Кавказу.

Про історію української еміграції писали різні автори в різних часах та про різні періоди її поселення в Америці. Серед них були так українські як і американські дослідники. Більшою працею про українське поселення в Америці є „Українська Еміграція в Америці“ д-ра Юліяна Бачинського, що вийшла друком перед Першою світовою війною; в 1937 р. проф. Василь Галич видав по-англійськи більшу працю, „Українці в ЗСА“, яку передав Колумбійський університет в 1970 р. без жадних змін чи доповнень. Менші праці популярного характеру — це брошура Ярослава Чижика „Ди Юкреніс Імігрантс ін ди Юнайтед Стейтс“ (1940), та дві більші праці під ідентичним наголовком, „Ди Юкреніс ін Америка“, які написали д-р Митрон Б. Куропась (1972) та Володимир Вертман (1976). Треба згадати, що про українську еміграцію є десятки магістерських та докторських праць в різних американських коледжах і університетах.

Збірна праця УККА

Основною ціллю запланованого англomовного твору Українського Конгресового Комітету Америки про історію української еміграції в Америці, або по-англійськи — „Юкренісес Герітаж ін Америка“ — є дати якнайповніший образ української національної громади в ЗСА та її вкладу в розбудову Америки.

До цієї важливої праці, якої відповідальним редактором та координатором є автор цієї статті, заангажовано понад 50 авторів з кругів українських науковців та дослідників, спеціалістів та фахівців з різних ділянок нашого життя, як теж провідників українських інституцій та організацій. Досі приготовано вже майже 70% матеріалу, себто статей, які в більшості зредаговано, переписано та приготовано до друку. Понад 30 рукописів є в стадії перекладу, редагування та переписування, решта приготується поодинокими авторами, які вони зобов'язалися доставити.

Основний розподіл праці

Історія української еміграції охоплюватиме три основні частини: а) загальні дані про українське поселення, та всебічне наświetлення його зриваючого життя; б) історія українських центральних організацій; в) історія українських громад (міста й стейти) і т. п.

Різноманітна тематика охоплює такі проблеми: історія української еміграції та її боротьба за культурно-етнічну ідентичність; статистичні дані про українську еміграцію; розвиток національно-релігійного, суспільно-культурного й політичного життя; українці в американській промисловості та рільництві; Україна й українці в американській літературі; історія української преси в Америці; проблеми визнання української державності Америкою; роль української жінки в родинному й суспільному житті в Америці; „Українізм“ в американській науці; українські збірники й архіви в Америці; історія українських Церков та їх роль в суспільному житті; запілля української визвольної боротьби в Америці, і т. п.

Проблеми української культури й мистецтва обговорюються в статтях про українську музику й хорове мистецтво, українських малювників і різьбарів, українські народні танки, українці та Україна в американському фільмовому мистецтві, про українські писанки, і т. п.

Окремі статті присвячені українському фінансовому та кооперативному секторам, як теж іншим ділянкам нашого

ДОКТРИНА СОННЕНФЕЛЬДА

Радник Державного департаменту Гельмут Сонненфельдт викував нову доктрину, яка стосується американської політики супроти СССР: поручати „тісніший органічний зв'язок“ всіх країн і народів Східної Європи з Советським Союзом, бо, мовляв, їхній антагонізм супроти Москви може спричинити нову велику війну. Іншими словами — та доктрина сприяє існуванню й закріпленню совєтської, насправді російської імперії, сприяє гаслу „єдиної неподільної“ Росії, заперечує права появлених Москвою і сателітних народів на відискання своєї, московсько-більшовицькою агресією знищеної власної державності та йде далі, як пішла Гельсінкська конференція, що ніби гарантувала непорушність теперішніх державних кордонів в Європі, бо гарантує непорушність спеціально совєтської імперії, загроженої визвольними рухами тамошніх неросійських народів.

Очевидно, що коли стало відомо, що Гельмут Сонненфельдт поручав зібраним у Лондоні американським амбасадорам ту ніби нову напругу американської закордонної політики супроти СССР — всі кровно споріднені з народами Східної Європи національні групи в ЗА негайно й рішуче заперечували. Зокрема листа до президента Форда з протестом вислав президент УККА проф. Лев Добрянський. Ці протести були такі голосні й одноставні, що през. Форд вважав за відповідне негайно тієї доктрини відкритися. Гельмут Сонненфельдт, того самого роду, що державний секретар Генрі Кіссінджер і його прителі, що із спільної військової служби, доказав цією своєю доктриною не тільки жалюгідне незнання історії країн і народів Східної Європи, але й притуплений змісл щодо правильності актуальної політичної тактики: бо своїм виступом що ніби йшов по лінії „детанту“, щоб винести все, що може дразнити Москву, — він ще більше послабив позицію Кіссінджера, атакованого тепер однаково республіканцями, як демократами, за його односторонню й короткозору політику, що виходить у добро тільки Советському Союзові.

Ми чули вже про багато різних „доктрин“: Гітлер викував був доктрину німецького lebensraumu, що мав сягати від Атлантики по Урал, а у практиці дала розчленування та розколення Німеччини. Кол. американський міністер фінансів Моргентау пропагував доктрину про konieczність перетворити Німеччину у „картофельлянд“, а насправді Західна Німеччина стала одною з найбільш упримисловлених країн світу та стрижнем оборонного союзу НАТО. Брежньєв проголосив був свою доктрину про „право“ СССР збройною рукою астрівати у сателітські країни в обороні „загроженого соціалістичного ладу“ — проти чого негайно заперечували югославський Тіто й румунський Чеушеску. Доктрина Сонненфельдта провалиться, як оті інші неграмотні й злочинні диктатори, бо вона перчить законам природи, який визнає за кожним народом право до волі і незалежності.

життя, як прим. український спорт в Америці і т. п.

Друга частина книги обійматиме історію українських організацій, як наприклад українські Братські Союзи, українські інженери, лікарі й ветеринари, українські науковці; українські професійні та наукові організації, як теж українські молодечі, студентські й спортивні організації.

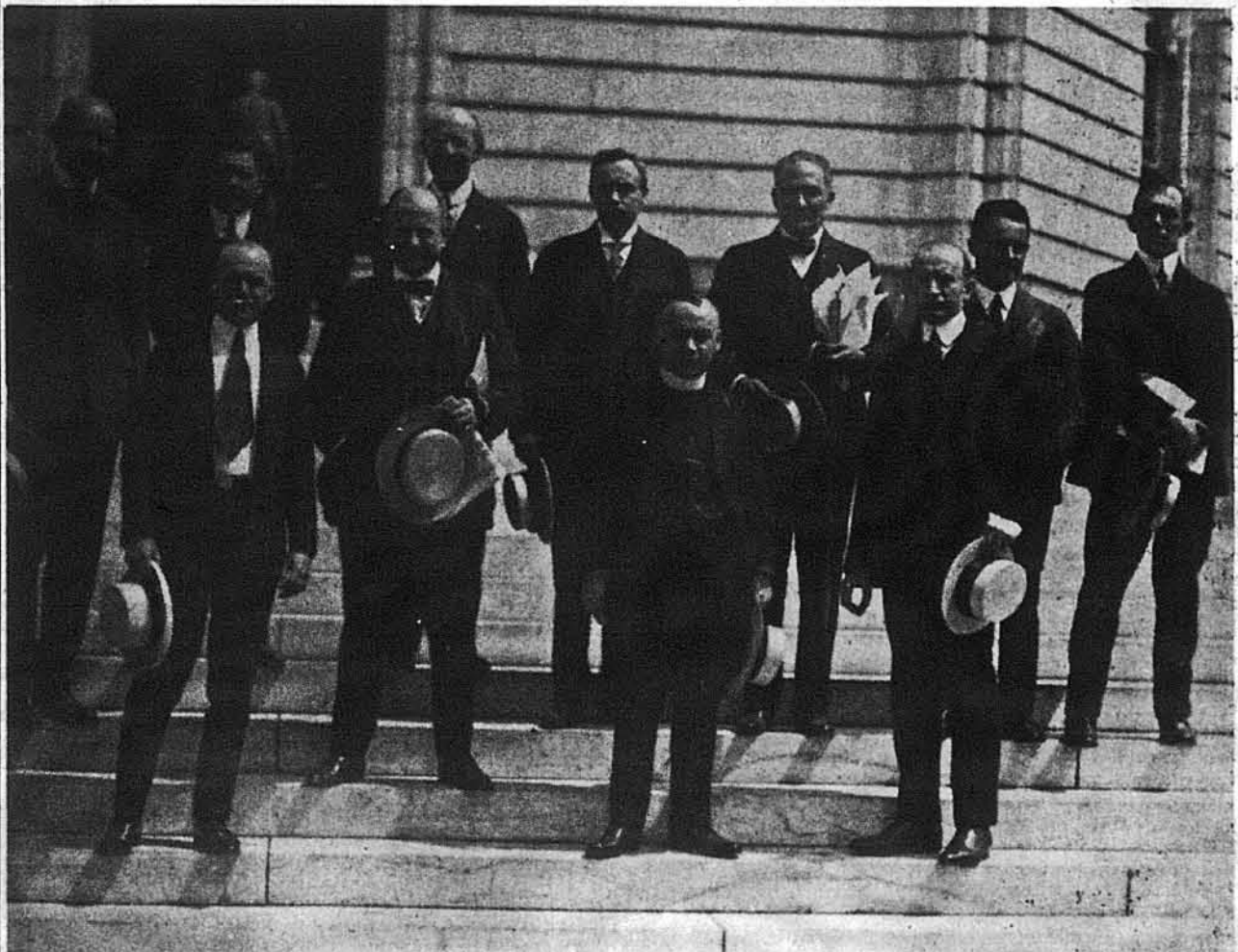
Третя частина — це історія українських громад. Минулого року, Екзекутив УККА розіслав спеціальний обійчик до своїх Відділів, щоб вони приготували короткі історичні нариси про свої громади. Не всюди існують Відділи УККА, тому-то ми звертаємося цією дорогою до тих громад, де нема Відділів УККА, щоб вони надіслали короткі історії своїх громад якнайкоріше до Централі УККА.

На закінчення, звертаємося до нашого громадянства з таким важливим закликом:

1) Просимо ті українські громади, які ще не надіслали статей про історію українського поселення, щоб це зробили негайно; надіслати треба також різні світліни груп, маніфестацій і т. п., які можна вжити для ілюстрування українського активного життя;

2) Книжка буде великого формату, з численними ілюстраціями, тому її видання буде коштовне. Тому, що наші зусилля дістати певні субсидії від федерального уряду не мали успіху і такої фінансової допомоги УККА не одержав, кошти видання мусимо покрити самі при допомозі нашої громади. Як тільки закінчиться редакційна праця над книжкою та буде умова з друкарнею, переведемо спеціальну збірку на видання цієї історії української еміграції в Америці. Нема напевне ні одного й ні одної, які не вважали б, що така книжка обов'язково потрібна.

ІСТОРИЧНА СВІТЛИНА: УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ У ВАШІНГТОНІ З ДОМАГАННЯМ ВИЗНАННЯ УКРАЇНИ В 1919 РОЦІ. (ОДНА З СВІТЛИН У КНИЗІ, ЩО П ВИДАСТЬ УККА)



Представники Українського Національного Комітету ЗСА, які внесли петицію в дні 29-го серпня 1919 до Комісії закордонних справ американського Сенату в справі визнання України. Стоять в першому ряді (зліва): Мільтон Врайт, директор Українського Інформаційного Бюро; Р.Дж. Колдвел, президент Американської Асоціації Середньої Європи; Всг. о. Петро Понтишин, Адміністратор Української Католицької Церкви. Горішній ряд (зліва): Іван Мустовський; Симон Ядловський, український банкір; Віліям Дж. Керне, правний дорадник Української Католицької Церкви; Конгресмен Джеймс Гамілі з Нью Джерсі; Джордж Гордон Валт, правний дорадник Американської Асоціації Середньої Європи; Омелян Ревюк, член Українського Національного Комітету, і Володимир Б. Лотоцький, визначний український журналіст.

Омелян Пилипчук

РОЛЯ ГОСПОДАРСЬКО-ЕКОНОМІЧНОГО ЧИННИКА В ЖИТТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В ЗСА

Доповідь на Громадській Раді 10 квітня 1976 в Українському Інституті Америки, в Нью-Йорку

Кожна оцінка залежить від цього, яке відношення і наставлення в даній ситуації має особа, що хотіла б до даної проблеми зайняти якнайбільше об'єктивне становище. Щоб подати можливо правильний стан господарсько-економічного розвитку нашої спільноти в ЗСА, не можна хоч би коротко оминати наше минуле від початків поселення в ЗСА, зокрема за нашої 30-літньої (від 1944 р.) перебування поза межами рідного краю. Фактом є, що наші поселенці не зникли, не розпалися. Нам відомо, що в значно коротшому часі деякі емігрантські поселенці у різних країнах розпалися. Різниця в оцінці, коли йдеться про перед — і післявоєнну нашу еміграцію полягає у тому, що ми емігрували масово з великими національними потенціалами. Цей національний потенціал витворив певну систему наших прямих, наших цілей, наших зусиль. Зовсім випадково почесне місце займає в цьому випадку бажання зберегти нашу ідентичність...

Але є ділянка, в якій наша еміграція, її організована частина, себто її провід, не дописує. Це поле, де наші інтереси найбільше зустрічаються з довідками. Докладніше говорючи, наш провід не тільки не бере участі, але в тому напрямку не виявляє багато зусиль. Цією ділянкою є господарський сектор. Сьогодні в українській спільноті немає, мабуть, нічого важливішого, як господарська політика, тобто планування і унагромадження розвитку українських процесів. Ще тепер наш провід — маю на думці крайові центральні і СКВУ — не відчуває потреби координувати дотеперішні досягнення і стимулювати нову ініціативу щодо господарської діяльності. Підкреслюю, яке це адячне поле відкривається, щоб створити при згаданих центральних референтурі української економіки. До господарського сектора треба врахувати Братські Союзи, кооперацію, купецтво, шадницькі каси. Ми, поселенці, по Другій світовій війні застали вже діючими Братські Союзи, включилися майже всебічно в ряди їх членства і своїм припливом зробили в цій ділянці за останніх 25 років великий поступ, коли його порівняти з доточасним станом...

КООПЕРАЦІЯ

Український кооперативний рух — це вже твір по Другій світовій війні в роках 1951-1955. Наші кредитивні кооперативи, хоча на новому терені були це дуже молоді денки, не маючи й одного року, розвивалися в незвичайно швидкому темпі. Треба підкреслити велику заслугу Товариства „Самопоміч“, яке фактично стало підбудовою кооперативного руху. Уже перші місяці праці наших керівних органів, які працювали завзято і безплатно, виявили великий ріст вкладів і довіря нашої спільноти до кооперативного руху. З кожним днем наші ділові зв'язки затиснулися не тільки з кооперативними центрами, як стейтські кооперативні ліги і КЮНА (Американська Кооперативна Централь) але і з банками та шадницькими касами. Не тільки фонди, але й мережа наших кооператив більшає. З кінцем 1975 року маємо в 25 осередках українського поселення в ЗСА 31 кооператив з понад 70 мільйонів майна і коло 40,000 членів. Дивлячись з перспективи 20-25 літ діяльності української кооперації, її праця спрямована на велику мету. Придурюючись найбільш справедливою розв'язку, розподіл суспільного доходу йшов для шкільництва, молоді, Пласту, СУМА, ОДУМ-у, розбудову церков і допомогі культурі й науці (Бавид Брук у формі позички 500,000 дол., Енциклопедія у формі залитованої допомоги 250,000 дол.).

В початках 1957 р. 7 кооператив основили для координації праці ТУК (Товариство Української Кооперації), тепер Центральні Українських Кооператив в ЗСА (ЦУКА). Не можна поминути факту, що всі крайові кооперативні центри з різних континентів українського поселення створили в 1973 р. на Світовому Конгресі Вільних Українців, Український Світовий Кооперативну Радю, яка об'єднує приблизно 200 українських кооперативів із 90.000 членів і 200 мільйонів капіталу.

УКРАЇНСЬКЕ КУПЕЦТВО

Говорячи про купецтво — треба зосередити нашу увагу на впливах середовища і на те, як ми проявляємо себе в господарській діяльності. Маємо на увазі торгівлю, промисел і ремесло. З'єднані Стейти Америки — це країна великої господарської динаміки, де об'єктивні умовини найкращі у світі. Тут вирінає питання, яку економічну пробаєвість виявили ми в американському господарському світі. З цим питанням в'яжеться діяльність українських фінансових установ, себто матеріальна підтримка підприємств, однієї шляхом кредитування. На жаль ми не виявилися рухливими у „бизнесі“ — це вказує збірний баланс наших кооперативів в ЗСА, який на 70 мільйонів капіталу має уловочаних в позичках тільки 38 мільйонів. Приглянувшись початковим рокам нашого побуту в ЗСА треба принаймні на 50% врахувати наш прибутий сюди елемент, найбільше творчий у людях 20-40 років життя. Сьогодні, з перспективи 25 років побуту в ЗСА, бачимо, що ті кадри людей пробаєвість, підприємливість, спритні в амбітних, які в найманій праці не знаходили внутрішнього задоволення, числом уже не великі. Треба всеж підкреслити, що наша країна поселення ЗСА покритася сіткою українських підприємств. Одиначим тільки пошастало ввійти в класу американських мільйонерів. Що стосується українського купецтва, то ми хоча, на жаль, не маємо їх повного реєстру, себто належної статистичної евіденції, проте створена в 1975 р. центральна з осядком в Чикаго каже сподіватися скордикування праці українського купецтва. Не можна оминути наших шадничко-позичкових кас (Сейвінг енд Лосс Асс.) Хоча дві найбільші шадниці, „Трибу“ в Чикаго і „Парма“ в Клівленді, злікувалися, проте гарно розвиваються 3 шадниці, а саме „Певність“ в Чикаго, Шадниця у Філадельфії та „Трибу“ в Ньюарку. Разом їх капітал становить понад 50 мільйонів, при чому „Певність“ в Чикаго має 25 мільйонів капіталу. Хоча ці шадниці, згідно з законом, обслуговують усіх громадян без різниці етнічної приналежності, і хоч вони вповні включилися в американське фінансове життя, то все ж вони прагнуть зберегти своє національне обличчя.

Я пробував накреслити дуже загальну картину нашого національного економічного життя за останніх 25 років. Очевидно, ця картина далеко неповна, а все ж, вона може послужити нам за віддзеркалення того всього, що було і що це продовжується посюдою на цьому відтинку нашого організованого життя. Вона вярті буде для нас вихідною точкою для наших висновків, а ці висновки ось які: Коли ми приїхали на нові землі поселення то застали дві фортеці українства. Перша — це українська Церква, а друга це господарські інституції — конкретно Братські Союзи. Я назвав би їх „благословенним естаблїшментом“. Вони гідно організували програму через свою пресу, виховували і репрезентували українство, завершуючи свою працю створенням УККА. І це залишиться незаперечним історичним фактом. З цього наука, що великою запорукою нашої сили попри українські Церкви є доцільно організоване українське господарство в діаспорі. Українське господарство повинно вміщати в собі такі ділянки:

ЗДВИГ У ВАШІНГТОНІ - МАНІФЕСТАЦІЯ НАШОЇ МОРАЛЬНОЇ СИЛИ І СИЛИ НАШОГО ЧИСЛА!

В суботу, 26 червня ц. р., відбувається у Вашингтоні великий Здвиг українців з усіх стейтів ЗСА, який покаже нашою окруженню і нам самим нашу моральну силу і спаяність та скільки нас готових взяти активну участь у загальних виступах і акціях. На цьому Здвизі кожний буде мати змогу побачити, скільки людської сили підтримує наші вимоги, з ким треба числитися.

Український Крайовий Комітет 200-річчя Американської Революції і 100-річчя українського масового поселення в цій країні, покликаний до життя Громадськими Зборами, скликаними з ініціативи УККА, у тісній співпраці зі системою УККА, а в першу чергу з його Головною канцелярією і при видатній допомозі наших громадян у Вашингтоні та тамошнього Відділу УККА приготував цей Здвиг. Здвиг почнеться під пам'ятником Джорджа Вашингтона і закінчиться під пам'ятником Тараса Шевченка. Таким чином буде він символічним підкресленням духової спільноти цих двох великих постатей — Будівничого американської державності і Будителя-пророка українського народу. Значення цього особливе в нинішній час, коли поліційною колоніальною й русифікаторською режимові в Україні треба протиставити велику візію Кобзаря про остаточне запанування на його батьківщині „праведного закону Вашингтона“ та підкреслити, що тільки зусилля, тільки піт і кров зможуть зреалізувати її. Так було в Америці 200 років тому, так є в цілому світі, так же само буде і в Україні.

Всі причисні до організації цього Здвигу у Вашингтоні й інших точок багатьох програм „Українського Тижня“, а в першу чергу пані і панове з Вашингтону не жалюють ні часу ні труду для успіху цих заходів. В справах підготовки цієї маніфестації їздили до Вашингтону 16-17 квітня ц. р. ексекутивний директор УККА мгр Іван Базарко і організаційний референт Крайового Комітету для відзначення обидвох ювілей, ред. Ярослав Гайвас. Вони: а) взяли участь в нараді місцевого Комітету 200- і 100-річчя, обговорили план і програму переведення „Українського Тижня“ у Вашингтоні, в дніх від 21-го до 27-го червня цього року.

б) Відбули нараду з дорадником президента ЗСА Дж. Форда, д-ром Митроном Куропасем. В нараді також взяли участь: П.П. Ст. Курилас, як голова місцевого Комітету 200-річчя і Ю. Нестерчук, як голова Вашингтонського Відділу УККА. На тій же нараді обговорено цілість наших святкувань у Вашингтоні. Д-р М. Куропас обіцяв допомогти поладити такі справи: 1) отримати згоду Президента на перебрання почесного протекторату над „Українським Тижнем“ у Вашингтоні й видати з тієї нагоди окреме Звернення. 2) отримати згоду віцепрезидента Нелсона Рокефеллера виголосити святочне слово в часі Здвигу біля пам'ятника Т. Шевченка. 3. В четвер, 24-го червня, влаштувати зустріч української молоді в Білому Домі, де буде обговорена актуальна зовнішня і внутрішня американська політика найближчими Дорадниками Президента. Обговорено також ряд інших справ. Д-р М. Куропас буде одним з почесних Маршалів Здвигу. Велику увагу присвячено в тих нарадах питанню участі молоді, яка прибуде чисельною прогукуючи того тижня до Вашингтону.

Тепер в усіх ближчих й дальших осередках українського поселення в Америці кипить робота, щоб на 26 червня прибули індивідуально й групою, автами, автобусами, залізничним й літаками якнайкращі відвідувачі. Хай знають, як це було 27 червня 1964 року, в день відкриття пам'ятника Тараса Шевченка, столиці ЗСА — Вашингтон заройтись тисячами й тисячами українських людей. Хай знають друзі й недруги в столиці, ті американські дітячі, що бачать та розуміють, що діється в світі і ті, що обдурюють себе рожевими надіями, або задивлені в Москву і застрашені „могутністю“ Совєтського Союзу, не хотять бачити України, не рахуються з визвольною боротьбою українського народу й інших народів поневолених в СССР, побачать власними очима, скільки нас є, за що ми стоїмо і що ми напружаємо, на ділі зв'язані нерозривно з українським народом; що нас багато, що ми сила і над нами й нашими вимогами не можна переходити до денного порядку. Ми члени народу, що бореться за своє життя, що хоче не більше, ніж менше а бути таким як усі вільні народи нашої землі. Власне це все ми заманифестуємо в суботу, 26 червня своєю участю у Здвизі у Вашингтоні!

З ВІДКРИТТЯ ДОМУ УККА 22 ТРАВНЯ 1976 РОКУ



Голова СУА Іванна Рожанковська перетинає стрічку. Посередній президент УККА проф. Лев Добрянський, праворуч віце-през. б. шамб. Мирослав Харина, у 2-му ряді посередній о. д-р В. Гавліч.



Приїняті на посвяченні дому. Перший ліворуч — ректор УВУ, проф. д-р В. Янів.

торичним фактом. З цього наука, що великою запорукою нашої сили попри українські Церкви є доцільно організоване українське господарство в діаспорі. Українське господарство повинно вміщати в собі такі ділянки:

1. Фінансову, що охоплювала б а) кредитові кооперативи з філіями і кореспондентами в цілому краю; б) шадничко-позичкові каси.

Завданням фінансових інституцій є довести до того, щоб українські гроші були спрямовані в українське ричіве для творення нових цінностей і для підтримання всіх наших культурних і політичних виявів. Ідеалом фінансово- (Закінчення на стор. 4-й)

У громадах

ІРВІНГ ТОН, Н. Дж. — Загальні Збори Відділу УККА в Ірвінґтоні-Ньюарку, Н. Дж., відбулися 11 квітня 1976 р. У висліді обрано нову Управу у такому складі: головою вибрано інж. Михайла Чайківського із Глєсайд. Заступниками голови обрані: мгр Ярослав Рак, адв. Нестор Олєсницький, д-р Зенон Матківський. На секретаря обрано Михайла Дзіману, а на скарбника Костя Гречка. Членами Управи є: о. Іван Наконечний, о. Іван Сирота, пані Лідія Гладка, п-на Квітка Семанишин, інж. Василь Василь, Володимир Вагрий, проф. Рафаїл Венке, Оспі Голіньський, інж. Олексій Данчук, Богдан Дацьківський, Юрій Дребич, адв. Роман Пітло, Ростислав Робак, Володимир Терещук, Василь Химера. Контрольну Комісію очолює д-р Ліля Карапінка, членами є: проф. М. Цяпка, інж. М. Семанишин, інж. В. Гладкий, П. Вуяк. До Товариського Суду обрано: мгра А. Городницького, мгра Д. Рак, проф. О. Андрушкова, інж. Д. Кордубу і мгра В. Манька.

ОБОРН, Н. П. — Загальні Збори місцевого Відділу УККА відбулися 22 лютого ц. р. під головуванням Григорія Гавришкова, секретарював за Івану Тороусу. Обрано нову Управу у такому складі: Михайло Пінчак — голова, Михайло Дроцак — заступник, Степан Гусак — секретар, Іван Латанішин — скарбник, Василь Троцюк — вільний член. Збірники УНФонду: Стефан Ротко і Константин Кузьмич. Контрольну Комісію: Григорій Гавришків, Іван Тороус і Іван Гладун. Пресовий референт — Лев Соснович.

НОРВІЧ, Н. П. — Загальні Збори Відділу УККА відбулися 28 березня ц. р., на яких перебрано Управу у такому складі: голова — М. Тешловський, заступник — А. Горюхівський, секретар — П. Мархонь, фінансовий референт — Г. Усарма. Контрольну Комісію: М. Пятницька, В. Горюхівський і Стефан Фемика. Товариський Суд: М. Тінік, Гр. Гайдук і Ю. Горюхівський.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Загальні Збори Відділу УККА відбулися 29-го лютого ц. р., на яких обрано нову Управу у такому складі: мгр Северин Данилович — голова, адв. Константин Ваньо — заступник, Дзівкія Яциквич і Христина Бук — секретарі, Ляриса Герман — зовнішні зв'язки, фінанси — Франко Вірстек. Члени Управи: Люба Остапак, Ляриса Бих, Ірина Халупа, Галина Максимюк, Іван Буртнік і Юрій Сваричевський. Редактор Інформаційного Бюлетеню, що його видає Відділ: Марія Стефанівна. Збірники до УНФонду: Іван Бляха, Стефан Покора і Василь Марущак. Контрольну Комісію: інж. Роман Шраменко — голова, Ярослав Мартинюк і Василь Косаревич.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО. — Загальні Збори Відділу відбулися 22 лютого й обрано таку нову Управу: голова — Віктор Влашин, перший заступник — Іван Черкас, другий заступник — Богдан Дейчаківський, секретар — Степан Ганчарик, скарбник — Микола Трипняк, УНФонд — Степан Шуя, господар Ярослав Максимів. Контрольну Комісію: Кость Мацилінський — голова та Еуген Пашин і Боніфат Гарнай — члени.

БАЛТИМОР, МД. — Звичайні Загальні Збори Відділу УККА відбулися в неділю, 21 березня 1976 року, в залі Дому Української Молоді. Загальні Збори обрали слідуочу нову Управу Відділу УККА: голова — інж. Богдан Саламаха, перший заступник голови — мгр Андрій Чорнодольський (голова укр. Ам. Комітету 200-ліття Америки в Мерленді, голова Ком. Поневоленних Націй), другий заступник голови — мгр Павло Фенка (голова Укр. Едукаційної Асоціації Мерленду), секретар

— Микола Турник, англійський секретар та реф. зовнішніх зв'язків — мгр Степан Басараб, фін. референт — Андрій Чорний (Дім Української Молоді), культ.-освіт.-референт — проф. Петро Войтович (голова ОДВУ), організаційний реф. — Володимир Стельмах (голова ООЧСУ), референт УНФонду — Теофіл Попович (дел. СУА), Теодор Кузьмів (голова СУМА), Василь Татчин (б. голова Відділу УККА), Іван Малко (Відділ УНС).

Це в основному перебрано стару Управу за виїняток секретаря, що ним став Микола Турник, та реф. молоді — Ліди Сушко, голови УС-Громади. Контрольну Комісію обрано в складі: Богдан Малух — голова, Петро Верний — заступник голови, Михайло Вацлавів — член. Склад обраного Товариського Суду слідуочий: Клим Бабак — голова, Микола Яремко — заступник голови, Олекса Дуда — член.

У КАРТЕРЕТІ, Н. Дж. — відбулася 14 березня ц. р. нарада делегатів 8-ох Відділів УККА із стейту Нью Джерсі. Від 10-ти років вони об'єднані Координаційною Радою Відділів УККА Нью Джерсі. Останнім головою цієї Координаційної Ради був мгр Ярослав Рак, тоді голова Відділу УККА у Ньюарку. На нараді 14 березня, що відбулася під головуванням мгра Я. Рака, новим головою Координаційної Стейтської Ради став М. Пінковський. Склад цілої нової Управи такий: М. Пінковський — голова, адв. К. Ваньо — заст. голови і рефер. зовнішніх зв'язків, інж. З. Онуфрив — заст. голови і реф. фестивалю, Е. Маринінець — заст. голови і реф. жіночих справ, інж. В. Янів — фінансовий референт, І. Кошман — референт обраних прав людини, Л. Герман, інж. З. Онуфрив і інж. Д. Кордуба — реф. зв'язків з громадськими етнічними групами, д-р Т. Крупа — реф. 200-річчя Амер. Революції і 100-річчя Українського Поселення. Контрольну Комісію: мгр Я. Рак — голова та М. Хитра і д-р М. Бих — члени.

ВІДІЛ УККА У ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж., перевів свої Загальні Збори, якими проводила Президія у складі: І. Цюлько — голова, Олексій Демченко — почесний голова і Неоніла Сохан — секретар. Обрано нову Управу в такому складі: голова — д-р Еуген Котик (вже десятий раз), Володимир Білик — заступник голови, Василь Гевара і Франц Колодій — секретарі, Степан Миколишин — скарбник, Іван Цюлько — імпрезовий референт, Петро Палка — господар, почесний член сотник Олексій Демченко і вільні члени: Клавдія Салюк, Григорій Бура, Євгенія Рубчак-Сносєн, Юрій Ференцевич, Степан Островський, Дмитро Вох, Сестакій Ясенявський, Франц Колодій, Антін Шубак, Василь Войко, Ліля Шевчук і Андрій Мауэр. Контрольну Комісію: Володимир Карий, Михайло Гайдук і Микола Шеремета. Товариський Суд: Антін Драган, Іван Кравчук і Степан Кравченко.

УНФОНД

Василь Ковалішин, Др-Бори, Міч. — Вплата з грудня 1974 за 1974 р. 15.00 дол. пропущена у виказі за 1974, — а вплата з червня 1975 р. буде проголошена у Вистязі УККА — виказі вплата за 1975 рік.

В ОБОРНІ ЗБРАНО НА УНФОНД 752.00 ДОЛ.

Головна Канцелярія УККА у Нью-Йорку отримала разом з листом від голови Відділу УККА в Оборні, Н. П. Михайла Пінчака — листу підписали також секретар Степан Гусак і скарбник Іван Латанішин — чек на 700.00 дол. — 52.00 дол. Відділ залишив на місцеві видатки.

ПАДАЄМО ЧИ РОСТЕМО?

У міркуваннях на тему майбутності української громади в Америці ми поділені теж — як це завжди буває — на оптимістів і песимістів. Звичайно, ворожнство завжди розшлює річ, але в передбачуваній розв'язці майбутніх подій треба таки виходити з різних фактів і дійсних познач тежешнього стану. Сумним негативним фактом є охоплення всіми існуючими в ЗСА українськими молодечими організаціями ледве яких 10 відсотків всієї нашої молоді. Негативним явищем є бокуювання, незаінтересування загальною нашою молоді громадськими проблемами, бо це тільки дуже невеличкий відсоток — у порівнянні до числа всієї молоді — тих, які в останніх роках включилися в активне українське студентське життя та в деяка загально- громадські організації. Негативним явищем є мішані подружжя, власне як масове явище, а не одиначні випадки, дармащо це дуже складна й різномірна проблема.

І таких негативних фактів можна б навести більше: ось, нема вже в ЗСА ні одного постійного українського театру, — українська книжка не має ніякого збуту і стала локусом, що його визнають тільки одиначі, — на українському політичному відтинку існує все ще жалюгідне розпорощення (10 політичних партій!), українське шкільництво занепадає, ці і їм подібні факти і явища спонувають до глибокого песимізму. Очевидно, песимісти також признають, що українська громада в ЗСА та взагалі у вільному світі не загине з відходом з цього світу старої генерації, ані теж з відходом тієї середньої, яка в усіх вільних країнах світу здебільша перейняла вже керму організованого нашого життя. Але песимісти передбачують скорочення, сильне обмеження в усіх ділянках українського життя, саме в наслідок нестримного поступу природної асиміляції до чужомовного середовища, походу асиміляції, яку можна зупинити, яку можна і треба протидіяти, проте якого не можна цілком припинити, бо це процес природний, невідхильний. З цілого людства одні жиди, одні тільки жидівський нарід доказав, що може зберегти свої расово- етнічні первні

Але було б дуже односторонньо, вузько і несправедливо, коли б у міркуваннях на тему нашого майбутнього враховували тільки негативні сучасні факти. Найперше, не треба ніякого ворожбитського таланту, щоб знати, що стан української вільної громади в ЗСА та в інших країнах світу тісно пов'язаний з розвитком подій в Україні. Якщо московсько- большевицька імперія збережеться ще на довгий час і матиме можливість діяти по лінії геноциду всіх неросійських народів так безпопачно, рафіновано, пляново, безскуппульно, при повній байдужності зовнішнього світу, ба — з підтримкою від зовнішнього світу, — якщо вона зможе робити це так, як тепер робить, то українська проблема буде надалі „внутрішньою проблемою“ СССР, супроти якої вільний світ, зокрема державна верхівка ЗСА, займатиме щонайвище платонічно- деклараторське становище. Але тоді ми теж не можемо передбачити, чи всупереч тому русифікаторському гнетові й поліційному терорів не зростатиме рух спротиву і не прийме такої сили, що примусить Москву до відвороту. Коли ж московсько- большевицька імперія захистається в своїх основах — а захистається мусить, бо не написаний твердий закон історії — тоді українська проблема зразу стане проблемою актуального міжнародного значення, тоді українство стане атракційним для всіх тих, для яких сьогодні воно — не цікаве.

Несподіванка завжди була, є і буде реальним чинником в політиці та в суспільному житті. Ось тепер переживаємо цікаве несподіване і надзвичайно відрадне явище. Коли Український Конгресовий Комітет рішуче включився активно до ювілей 200-річчя З'єднання Стейтів і сполучити з тим ювілеєм також ювілей 100-річчя українського поселення та для цієї цілі дав ініціативу до створення окремого Крайового Українського Комітету — то було багато таких наших людей, які неохоче сприйняли цю ідею. Були застереження, що — мовляв — „наша хата скраю“, що треба радше обмежити свою енергію і свою працю до сутоукраїнського терену й сутоукраїнських справ. Треба було перекопувати неохочим словом і друком, що це просто виняткова нагода для популяризації українства серед американського та взагалі чужомовного світу та що тільки від нас самих залежить, як ми представимо себе — кількісно і якісно. І ось, сталося наче чудо, стався наче феномен: усі українські громади між двома океанами заступились, втягнулись добровільно до активної праці над відзначуванням цього ювілею жінки і молоді, старші й молодші, в різних громадах виринули першорядні ідеї, як то оригінально виявити свою „приваєність“ і яким чином якнайкраще запрезентувати себе. Втягнувшись до тієї акції української науковий світ, мистецький (на широку всеамериканську міру і на локальному терені. З різних міст великої і широкої Америки наспіли і далі наспівають вістки про прегарну участь українців у тому ювілейі та про великий успіх різних наших громад. Виявилися при цьому така цікава подорож: несподівано почали зголошуватися до участі в отому святкуванні такі одиначі, чоловіки й жінки, які дотепер трималися від українського життя осторонь, або й навіть такі одиначі, про яких ніхто дотепер не знав, що вони — українці.

Це дало спонуку до міркувань: чи ми дійсно падаємо, чи, може, ростемо, — чи українство блідне, чи набірає живого, прималлявального кольору? Не тільки під час Українського Фестивалю в Нью-Йорку, але й у різних інших містах — як доходить до нас відомість — організатори тих імпрез звертали увагу, що це десять чи двадцять років тому було б здобутися на такий показ і на такий успіх „на такий голосний відгук в американських „засобах комунікації“ (преса, радіо, телевізія). Песимізмом далеко не зайдемо, песимізм притуплює, послаблює. Факти з сучасного життя спонувають також до оптимізму, — однаково щодо майбутності України й української визвольної справи, як теж щодо майбутності української вільної громади в Америці. Ми не падаємо, а таки ростемо — всупереч усім намаганням всіх ворожів українцям силам!

Молодь підготовляє свій злет на „Верховині“

Як нас інформують, Організаційний Комітет Злету Молоді, очолений проф. Степаном Віхаром з Детройту, розгортає щораз ширші зусилля для якнайкращого проведення Злету Молоді на Оселі „Верховина“ в дніх 30-31 липня та 1 серпня ц. р. До участі в Злеті запрошені всі організації української молоді та вся неорганізована молодь. Таким чином Злет Молоді буде насправді зустріччю всієї нашої молоді всіх стейтів ЗСА.

Організатори Злету приготували багату й всесторонню програму, самодіяльні виступи продюжних ансамблів і індивідуальних мистців. Український, Робітничий Союз, ініціатор цього злету, своїми засобами підтримує ці заходи.

Молодечі ансамблі й індивідуальні мистці запрошені зголошуватися зі своєю програмою на адресу УОСЗУ у Скрантоні, або прямо на адресу проф. С. Віхара. Організація молоді вже повинні поробити потрібні заходи для масової участі свого членства. А всі повинні зареєструватися на час, щоб уможливити Управі Оселі „Верховина“ подбати про приміщення.

ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ І НОВИЙ БЮДЖЕТ УККА

Звіт

Контрольною Комісією Українського Конгресового Комітету Америки за час від дня 1 січня 1975 р. до дня 31 грудня 1975 р.

Контрольна Комісія в складі: голови Івана Винника, заступника голови п. др. Володимира Михайлиха, секретаря п. інж. Миколи Семанюка і членів п. п. др. Івана Поритка, Стефа Вовчака, др. Володимира Нестерчука, Едварда Пополя Степанів, Гаврилюка, в присутності членів Екзекутиви У.К.К.А.: касира п. Улія Дачук, ексективного Директора п. мгр. Івана Базарка і книговода п. Евгена Луцького перевела перевірку діяльності У.К.К.А. в дні 10 і 11 -го квітня 1976 р.

До перевірки пред'явлено книги: касових приходів і розходів, чекову книжку, банкові осядності книжечки, відписи конт. документи платені і податкові візнані, побічні книги, контракти і кореспонденція.

На підставі пред'явлених і перевірених книг і документів стверджено, що за час від дня 1 січня 1975 р. до дня 31 грудня 1975 р. вплинуло до каси Українського Конгресового Комітету Америки:

ПРИХОДИ:

1. Український Народний Фонд:

- Індивідуальні в плати.....	114.394.50 Дол.
- Організацій.....	16.952.00 "
- Збірки з імпрез.....	794.00 "
- Пожертва Анна Мілевська.....	500.00 "
РАЗОМ: Український Народний Фонд:.....	132.640.50 Дол.

2. Видавництво:

- Український Квартальник.....	3.758.50 Дол.
- Книжки.....	344.88 "
РАЗОМ: Видавництво.....	4.103.38 дол.

3. Відсотки:

- Відсотки від інвестицій і осядностей банкових конт.....	8.158.28 Дол.
РАЗОМ: Відсотки.....	8.158.28 Дол.

4. Посмертні записи:

- Андрій Местаборо Аллентов.....	500.00 Дол.
РАЗОМ: Посмертні записи.....	500.00 Дол.

5. С.К.В.У.:

- Центральні Організації:	
Український Народний Союз.....	250.00 Дол.
Провінційні Альянси.....	250.00 "
Союз Українок Америки.....	250.00 "
- Організації.....	2.000.00 "
- Індивідуальні особи.....	2.418.00 "
РАЗОМ: С.К.В.У.	5.168.00 Дол.

6. Фонд Репресованих:

- Вплати на фонд репресованих.....	580.50 Дол.
РАЗОМ: Фонд Репресованих.....	580.50 Дол.

7. Фонд Року Мінки:

- Вплати Організації.....	250.00 Дол.
- З голодного обіду.....	553.10 "
- З продажів хетонів.....	75.50 "
РАЗОМ: Фонд Року Мінки.....	878.60 Дол.

Інші касові приходи:

РАЗОМ ПРИХОДИ У.К.К.А.:.....	152.029.26 Дол.
8. Фонд будови Дому:	
- Вплинуло з пожертв.....	1.527.51 Дол.
- 10 % з У.Н.Фонду за 1974 рік.....	11.447.90 "
- 10 % з У.Н.Фонду за 1975 рік.....	13.264.05 "
- З відсотків У.Н.Ф. за 1974/1975.....	10.379.08 "
РАЗОМ: Фонд будови Дому.....	36.618.54 Дол.

9. Комітет 200-ліття Америки:

- Вплати до розчислення.....	15.980.95 Дол.
РАЗОМ: Комітет 200-ліття.....	15.980.95 Дол.

10. Вплати до розчислення:

- Вплати Організації на різні цілі.....	832.65 Дол.
- Вплати за залеглі рахунки.....	1.083.54 "
- Вплати за Бю пільд.....	3.646.38 "
- Вплати за залеглі рахунки за 74.....	1.703.80 "
- Вплати працівників /податки/.....	5.048.36 "
РАЗОМ: вплати до розчислення.....	12.314.73 Дол.

11. Банк:

- Вибрано з банку з осядностей конт.....	43.294.50 Дол.
РАЗОМ: Банк.....	43.294.50 Дол.

12. Меріл Лінч Компані:

- Зворот інвестицій.....	50.000.00 Дол.
РАЗОМ: Меріл Лінч Компані.....	50.000.00 Дол.
РАЗОМ: вплинуло до каси У.К.К.А.	310.237.98 Дол.

ВИДАТКИ:

1. Адміністративні видатки:

- Персональні:	
- Платні статки працівників.....	31.172.11 Дол.
- Платні помічних сил.....	1.497.00 "
- Відплата для працівника.....	755.00 "
РАЗОМ: Платні.....	33.424.11 Дол.

2. Річеві видатки:

- Суспільне забезпечення.....	1.592.10 Дол.
- Госпіталізація.....	674.87 "
- Безробіття.....	603.86 "
- Хворобові.....	198.99 "
- Аскурація.....	147.00 "
- Чини.....	4.200.00 "
- Канцелярські приладдя.....	581.93 "
- Телефонні, телеграми.....	1.225.21 "
- Поштові оплати.....	1.047.65 "
- Оголювання.....	451.38 "
РАЗОМ: Річеві видатки.....	10.762.99 Дол.

3. Кошти засідань і подорожей:

- Засідання Екзекутиви.....	2.597.38 Дол.
- Кошти подорожей в терен.....	1.825.01 "
- " до Каліфорнії-Барклі ун.....	621.00 "
- " до Бразилії- В.А.К.Л.....	1.122.47 "
- " до Мексико.....	448.34 "
РАЗОМ: кошти засідань і подорожей.....	6.614.20 Дол.

4. Бюро Вашингтон:

- Бюро Вашингтон-репрезентатія.....	7.200.00 Дол.
РАЗОМ: Бюро Вашингтон-репрезентатія.....	7.200.00 Дол.

5. Український Квартальник:

- Друкарня і переплетня.....	8.461.00 Дол.
- Редактор.....	4.300.00 "
- Гонорарі.....	1.705.00 "
- Поштові оплати.....	603.88 "
- Експедиція.....	275.57 "
- Коверти-канцелярські приладдя.....	531.54 "
- Кошти подорожей.....	222.41 "
- Оголювання/ 25-ти ліття Квартальника.....	128.00 "
- Видатки редактора.....	95.38 "
- Інші різні видатки.....	27.51 "
РАЗОМ: Український Квартальник.....	17.055.39 Дол.

6. Публікації:

- 5.000 Конгресових рекордів Н.Пон.Н.....	472.00 Дол.
- Проф.Оглоблин а контю Актів Держав.....	882.00 "
- Український вклад в історію Америки.....	960.00 "
- Історія України в європейській мові.....	50.00 "
- Збірник книжок.....	50.00 "
РАЗОМ: Публікації.....	2.414.00 Дол.

7. Конгресові Вісті У.К.К.А.:

- 2 числа 42.000 примірок.....	2.711.27 Дол.
РАЗОМ: Конгресові вісті.....	2.711.27 Дол.

8. Фонд Репресованих:

- Допомога політичним в'язням.....	1.270.26 Дол.
РАЗОМ: Фонд Репресованих.....	1.270.26 Дол.

9. С.К.В.У.:

- Виплачено готівкою на рах бюджету.....	10.000.00 Дол.
- Кошти под.ам. делегації на засідання.....	1.568.83 "
РАЗОМ: С.К.В.У.	11.568.83 Дол.

10. Науково-культурні акції:

- Науковий симпозіум в Мітроїті.....	830.00 Дол.
- Мистецький виступ Мазуркевичів.....	400.00 "
- Культурний вечір в Укр. Інституті Ам.....	301.55 "
- Представничі держав при С.Нації.....	
РАЗОМ: Наукові і культурні акції.....	1.531.55 Дол.

11. Фонд Року Мінки:

- Видатки зв'язані з роком мінки.....	225.00 Дол.
РАЗОМ: Фонд Року Мінки.....	225.00 Дол.

12. Дотації:

- С.У.С.Т.А.....	1.000.00 Дол.
- Тиждень Поневолених Народів.....	500.00 "
- Американська Конференція Свободи.....	250.00 "
- Літературно-мистецький Клуб.....	250.00 "
- С.У.М.А.....	100.00 "
РАЗОМ: Дотації.....	2.150.00 дол.

13. Український Народний Фонд:

- Винагорода збірка.....	7.355.92 Дол.
- Вісті УККА-список жертводавців 38 т.....	2.179.00 "
- Поштові оплати.....	2.033.19 "
- 18.000 закликів в плат на У.Н.Ф.....	900.00 "
- 18.000 Різдвяних побажань.....	575.00 "
- 11.000 Виказок на У.Н.Фонд.....	215.00 "
- Коверти.....	544.05 "
- Помічні сили при експедиції.....	200.00 "
РАЗОМ: Український Народний Фонд.....	14.402.16 Дол.

14. Український Народний Фонд на Дім:

- 10 % з У.Н.Фонду за 1974 рік.....	11.447.90 Дол.
- 10 % з У.Н.Фонду за 1975 рік.....	13.264.05 "
- З відсотків за 1974/1975.....	10.379.08 "
РАЗОМ: на Фонд Дому з У.Н.Фонду.....	35.091.03 Дол.

15. Адміністрація Дому:

- Видатки зв'язані з провадженням дому.....	411.55 Дол.
РАЗОМ: Адміністрація дому.....	411.55 Дол.

16. Інвентар:

- Амортизація старого інвентаря.....	1.230.00 Дол.
РАЗОМ: Інвентар.....	1.230.00 Дол.

РАЗОМ: ВИДАТКИ У.К.К.А.

НАДІВКА- ЗАСЛАДІВНИК/ЗА 1975 РІК.....	148.062.34 Дол.
РАЗОМ ПРИХОДИ У.К.К.А.:.....	3.966.92 "
РАЗОМ ПРИХОДИ У.К.К.А.:.....	152.029.26 Дол.

Інші касові розходи:

17. РАХ. ДОМУ:	
- Елементар-направа.....	14.341.86 Дол.
- Контрактори.....	6.640.00 "
- М.Шашкевич.....	1.600.00 "
- інж.Овлад А.архітект.....	3.300.00 "
- Аскурація.....	282.00 "
- Олива.....	403.52 "
РАЗОМ: видатки.....	26.567.78 Дол.
- Зворот частини видатків С.У.А.....	-7.350.66 "
РАЗОМ: кошти ремонту УККА в 1975 р.....	19.217.12 Дол.

РАЗОМ: кошти ремонту.....

18. Комітет 200-річчя Америки:	
- Виплачено з р-ку Комітету.....	9.821.96 Дол.
РАЗОМ: Комітет 200-річчя Америки.....	9.821.96 Дол.

19. Вплати до розчислення:

- Виплачено Організаціям-звороті.....	1.065.88 Дол.
- Виплачено за залеглі рахунки.....	1.391.36 "
- Виплачено на бю-пільд за ч.праців.....	2.616.62 "
- Заплачено податки за працівників.....	5.119.00 "
РАЗОМ: вплати до розчислення.....	10.192.86 Дол.

20. Союз Українок Америки /Дім/:

- виплата на рахунок дому/розчислення/.....	523.11 Дол.
РАЗОМ: Союз Українок Америки.....	523.11 Дол.

21. Банк:

- Вложено до банку на осядностеве к.....	892.51 Дол.
РАЗОМ: Банк.....	892.51 Дол.

22. Український Народний Союз:

- Вложено до У.Н.С. для Корпорації.....	100.000.00 Дол.
РАЗОМ: У.Н.С.-Корпорація Дому.....	100.000.00 Дол.

РАЗОМ: виплачено з каси У.К.К.А.

Стан каси на день 1 січня 1975 р.....	33.749.28 Дол.
Вплинуло до каси УККА в 1975 р.....	310.237.98 "
Виплачено з каси УККА в 1975 р.....	288.709.50 Дол.
Готівка в банку на день 31.12.75.....	55.277.36 "
РАЗОМ.....	343.987.26 Дол.

Готівка в сумі 55.277.36 ульскована в банку на чековому конті.....	343.987.26 Дол.
--	-----------------

БІЛАНСИ У.К.К.А. НА ДЕНЬ 31.ГРУДНЯ 1974/1975.

АКТИВИ/СТАН ЧИННИЙ/:	31.XII.74	%	31.XII.75	%
----------------------	-----------	---	-----------	---

Готівка в банку на чековому конті.....	33.749.28	15.17	55.277.36	20.46
Готівка в банку на осядностевому к.....	71.566.64	32.17	29.164.65	10.80
Львова в Мерелен Ленч Компані.....	50.000.00	22.47	---	---
Львова в У.Н.С.-Корпорація Дому.....	---	---	100.000.00	37.02
С.К.В.У.....	128.54	0.06	---	---
Відділ У.К.К.А. в Ілліноїс.....	888.00	0.40	888.00	0.33
Фонд Репресованих.....	370.26	0.16	---	---
Довжини.....	317.18	0.14	1.275.71	0.47
Інвентар.....	1.155.00	0.52	---	---
Дім.....	64.376.58	28.51	88.533.65	30.92
РАЗОМ.....	222.491.43	100.00	270.139.37	100.00

ПАСИВ/СТАН ДОВНИЙ/:

<u>ПАСИВИ/СТІЙ ДОВІДНИК/:</u>				
<u>Зобов'язання:</u>				
Фонд Будови Дому.....	153.381.46	68.54	190.000.00	70.33
Вирітелі/збірки до розчислення/.....	2.028.59	0.91	8.002.72	1.11
Податки/ за четвертий квартал/.....	953.49	0.43	882.85	0.33
Комітет 200-річчя Америки.....	---	---	6.158.55	2.28

РАЗОМ: Зобов'язання.....	156.363.54	70.28	200.044.56	74.05
Власні фонди.....	66.127.89	29.72	70.054.81	25.95
РАЗОМ.....	222.491.43	100.00	270.139.37	100.00

ПОРІВНЯННЯ ПРИХОДІВ І ВИДАТКІВ З РАХ. ДОМУ ЗА 1975 РІК.

ПРИХОДИ:	ПРЕД'ЯВЛЕННЯ	ВПЛИНУЛО	%
----------	--------------	----------	---

Український Народний Фонд.....	142.000.00 Дол.	132.640.50	93.40
Видавництво.....	5.000.00 "	4.103.38	82.07
С.К.В.У.....	13.200.00 "	5.168.00	39.15
Відсотки.....	---	8.158.28	---

(Закінчення на стор. 4-й)

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ
УККА У НЬО ЙОРКУ
У НОВОМУ БУДИНКУ

Ще у 1960-му році — ото ж 16 років тому — жертвенний український громадянин Микола Дутчак з Детройту ділом підтримав ідею купна власного дому для УККА — пожертвовав 12.000 дол. на ту ціль. Але остаточне зреалізування такої гарної думки не було легке. Для цього треба було — за відомим висловом Наполеона — трьох речей: грошей, грошей і грошей. Щороку відкладавано по 10 відс. бюджету на купно дому, — крім того впливали пожертви на ту ціль, окремо від УНФонду. Коли Екзекутива УККА вирішила купити дім ч. 203 на Другій Євено, то вплинуло на це головний аргумент: з усіх об'єктів, що їх оглядали члени Екзекутиви, користуючись при цьому порадами фахівців, цей об'єкт відповідав найкраще своїм положенням — це „українська“ ділянка „долини Нью Йорку“, де будувалася нова велика церква св. Юра, де знаходиться Український Народний Дім, школа, Пласт і СУМА, Літературно-Мистецький Клуб, всі наші книгарні, „Самопоміч“ і православна Кредитівка, — центр українського зорганізованого життя. Все ж, навіроти цього дому є багатопверховий будинок центральної Телефонічної Компанії, біля нього велика клініка, — це крайній відтинок 2-ої євено. Коли ж ціна за дім — 106.000 дол. і передбачувана зразу ж ще вища ціна за ремонт — 152.000 дол. — була завелика на одну „кишеню“ УККА, то Екзекутива прихилилася до готовості Союзу Українок Америки приступити до спільки, на базі 60 відс. капіталу і приміщень за УККА і 40 відс. за СУА.

Коли 22 травня ц. р. кругло півтори сотні особисто запрошених осіб, найвидатніших діячів, тісно пов'язаних з УККА, прибули на урочисте посвячення того дому, то ледви чи будь-хто здавав собі справу з тією величезною працею, яку треба було вкласти у реалізацію задуму: купити дім. У репортажі-звідомленні з посвячення дому, який появилася у „Свободі“ з дати 25 травня, правильно сказано, що весь тягар тієї праці спочивав на Головному Канцелярії УККА. Правильно теж згадано, що буквально до останньої хвилини ексекутивний директор І. Базарко трудився — також фізично — і журився, щоб дім був „готов“ на його посвячення, на перерізанні стрічки при вході до будинку, на релігійну церемонію акту посвячення і пізніше прийняття. Мало хто знав про недоліки ремонту, що їх треба було ще „вигладжувати“, і про пов'язані з цим видатки та труди.

Завдяки усім цим заходам та завдяки прегарному буфетові, що його влаштували Пані з Союзу Українок, атмосфера на відкритті власного дому УККА була гарна, сердечна, всі були вдоволені і всі признавали, що докрано велике діло. Проте воно ще не завершено. Новий дім не може бути заповнений старими брудними меблями, якими користувалась Головна Канцелярія, як комірник у домі НТШ, що його ця наша заслужена наукова установа хоче також позбутися. Нові приміщення Головної Канцелярії УККА ждуть ще на внутрішнє влаштування, — Союз Українок уже влаштував виставку української народної ноші та заходиться біля розміщення свого музею, — Український Конгресовий Комітет заповів, що в його нових приміщеннях буде з'ясована відповідними експонатами та нарисами історія українського поселення в цій країні. Це вимагає нової праці і нових коштів. І тому Екзекутива УККА та Головна Канцелярія апелюють до дальшої жертвенності на цю шля

ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Посмертні записи.....	500.00	---
Інші впливи.....	1.459.10	---
РАЗОМ:	160.200.00 Дол.	152.029.26 94.20
ВИДАТКИ:	ПРЕЛІМІНОВАНО	ВИПЛАЧЕНО %
Адміністрація:персональні видатки..	37.300.00 Дол.	33.424.11 89.11
Адміністрація:річні видатки.....	12.000.00 "	10.752.59 89.59
Кошти засідань і подорожей.....	5.000.00 "	6.614.20 132.28
Бюро Вашингтон.....	6.500.00 "	7.200.00 110.77
Український Квартальник.....	16.000.00 "	17.055.39 106.60
Видавництво-публікації.....	6.000.00 "	2.414.00 40.17
Конгресові візити.....	---	2.711.27 ---
Фонд Репресованих.....	10.000.00 "	1.270.26 12.70
С.К.В.У.....	13.200.00 "	11.568.83 87.64
Дотації.....	11.500.00 "	2.150.00 18.70
Український Народний Фонд.....	12.500.00 "	14.402.16 115.22
Фонд дому у У.Н.Донду.....	20.000.00 "	35.091.03 175.45
Комітет 200-ліття Америки.....	5.000.00 "	---
Інші.....	3.200.00 "	3.358.10 104.94
РАЗОМ:	160.200.00 Дол.	148.062.34 92.42
Преліміновано в приходах.....	160.200.00 Дол.	100.00 %
Вплинуло в приходах.....	152.029.26 "	94.90 %
Вплинуло менше.....	8.170.74 "	5.10 % 8.170.74 Дол.
Преліміновано у видатках.....	160.200.00 Дол.	100.00 %
Виплачено.....	148.062.34 "	92.42 %
Виплачено менше.....	12.137.66 Дол.	7.58 % 12.137.66 "
Свячено надвишку за 1975 рік...	---	2.48 % 3.566.92 Дол.

Нью-Йорк, дні 25.квітня 1976 р.

Іван Винник в.р.-голова, д-р. Володимир Михайлів в.р.-місто-голова,
інж. Микола Семанишин в.р.-секретар, п.п. д-р. Іван Поритко в.р.,
Стефан Вовчак в.р., д-р. Володимир Неотерчук в.р., Едвард Попіль в.р.,
Степан Гаврилюк в.р.-члени.

ПРЕДМІТНАР БІДЖЕТУ

УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

на 1976 рік

/Прийнято Екзекутивним УКА 13 грудня 1975, затверджено Радою

ПРИБУТКИ : Директорія 1 травня 1976.

1. ВИПАТИ ДО УНООНУ :		
а/ індивідуальні виплати	\$132,000.00	
б/ організаційні членські виплати	12,000.00	
в/ спеціальні датки	2,000.00	
РАЗОМ ПО ВІТТІ ДО УНООНУ :	\$146,000.00	\$146,000.00
2. ВИДАВНИЦТВО :		
а/ "Український Квартальник" ...	\$ 3,000.00	
б/ Книжки	2,000.00	
РАЗОМ ПРИБУТКИ З ВИДАВНИЦТВА :	5,000.00	\$ 5,000.00
3. ФОНД ССКУ - РАЗОМ	\$ 5,000.00	\$ 5,000.00
4. ФОНД ДОМУ УКА	\$ 10,000.00	\$ 10,000.00
5. ВІДСОТКИ ВІД ОЩАДНОСТЕЙ	\$ 5,000.00	\$ 5,000.00
РАЗОМ - ПРИБУТКИ	\$171,000.00	\$171,000.00
ВИДАТКИ :		
1. Адміністрація	\$ 40,000.00	
2. Річні видатки	12,000.00	
3. Бюро у Вашингтоні	7,300.00	
4. "Український Квартальник"	20,000.00	
5. Публікації, бюлетені, книжки	15,000.00	
6. "Конгресові візити"	6,500.00	
7. Український Народний Фонд	13,200.00	
8. Фонд Оборони Людських Прав	10,000.00	
9. Фонд ССКУ	15,000.00	
10. Дім УКА	3,000.00	
11. Шкільна Рада УКА	7,000.00	
12. Координаційна Економіко-Освітня Рада	1,500.00	
13. Підготовка до відзначення 200-річчя Америки	5,000.00	
14. Кошти засідань і організаційних роз'їздів	6,000.00	
15. Нові устаткування	6,000.00	
16. Дотації	3,000.00	
РАЗОМ - ВИДАТКИ	\$171,000.00	

РОЗ'ЯСН

1. АДМІНІСТРАЦІЯ - персональні видатки:		
платні 6-ти працівників та організаторів.....		7,200.00
2. АДМІНІСТРАЦІЯ - річні видатки:		
- чини / три місяці /	7,200.00	
- телефон	1,000.00	
- канцелярські приладдя	725.00	
- столонення, преса, календарі	500.00	
- підручна наса	500.00	
- кошти переносу	2,000.00	
- обслуговування: Іллі Кроу	3,400.00	
соціальне	1,475.00	
безробіття	350.00	
Разом	22,800.00	
3. ПРОЕКТУВАННЯ: проф. Л. Дебринський,		
4. "Український Квартальник" / 4 числа і		
одне спеціальне видання /:		
- видання матеріалів Конференції 30-ти		
ліття "Українського Квартальника"	4,000.00	
- друкарня	8,100.00	
- Редактор	4,000.00	
- Генерал	2,000.00	
- Адміністрація	300.00	
- Експедиція	500.00	
- Перте	350.00	
- Кошти і доставка на пошту	250.00	
Разом	22,000.00	
5. ПУБЛІКАЦІЯ ПРОБЛЕМ АМЕРИКИ:		
а/ Анти-Українська	5,000.00	
б/ "Визначення України" / об'єднана праця /		
д-р. Леончук, д-р. Леончук, д-р. Леончук /	5,000.00	
д-р. Леончук, д-р. Леончук, д-р. Леончук /	5,000.00	
д-р. Леончук, д-р. Леончук, д-р. Леончук /	5,000.00	
Разом	15,000.00	
6. "ФОНД РІЧНИХ ВІДИТ":		
- Платні Редактор	1,000.00	
- Друж	5,000.00	
- Ресурси в "Амеріці"	500.00	
Разом	6,500.00	
7. УНООН:		
- 10% звороту коштів Відділу УКА	6,000.00	
- Виказ Платників "ВІСНУ УКА" 4.25	2,500.00	
- Річні сплатні	2,000.00	
- Нестові плати	2,000.00	
- Кошти	500.00	
Разом	13,000.00	

ЧАСТИНА ДЕТРОЙТСЬКОГО КОМІТЕТУ 200-РІЧЧЯ



Сидять в першому ряді (зліва): пані Васи́ліна Гордінська, українські князівні, панні Ана Нікифорак та Марта Кучер, а посередині українська княгиня — панна Діана Омеїнська, пані Ореста Каралаш, пані Емілья Запорожець; стоять в другому ряді: інж. Богдан Петріна, пані Рома Дигдало, пані Анастасія Волкер, д-р Маруся Бек, геть, ред. Ярослав Гайвас, інж. Василь Колодін, д-р Антін Жуковський, мгр Франц Липецький; в третьому ряді: пан Михайло Візюков, проф. Степан Візар, пан Зенон Василькевич, пан Володимир Гупалівський, о. Бернард Пангук, інж. Адриан Черняк, пан Микола Кавка.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У ВІДЗНАЧУВАННІ ЮВІЛЕЇВ ЗСА І НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ

В усіх більших громадах українців в ЗСА вже відбулися, або йдуть приготування до переведення урочистого відзначення 200-річчя Незалежності ЗСА та 100-річчя українського поселення в цій країні. На жаль, дуже трудно скласти докладний і вірний список тих українських святкувань, тому, що місцеві громади не звітують про них до Головної канцелярії УКА у Нью-Йорку, або пересилають повідомлення до різних наших часописів, звідки приходиться випикувати ті вістки. Тому хіба тільки для ілюстрації, як на великому просторі Америки в різних містах різних стейтів українські громади організовано включилися в цей загальний всамериканський ювілей, подаємо тут кілька прикладів:

У Гартфорд, Конн., існує Український Стейтвотний Комітет під головуванням проф. І. Телуха. Імпровізований референтом з пані С. Радю і її Комісія приготувала на 6 червня ц. р. урочистий концерт на якому виступлять злучені наші хорі із стейту Коннектикат під проводом інж. А. Пришляка. Головні промовцем буде д-р М. Снігурович, англійською мовою вилосить промову І. Селеман.

У Воффало, Н. Й. відбувся 23 січня ц. р. бенкет, на якому головний промовець Зенон Саган пов'язав 50-ті роковини української державності з 200-літнім ювілеєм американської державності.

У Мінеаполісі, Мінн. окремий Комітет під головуванням д-ра Михайла Козака (Анатолій Лисий заступник, Володимир Сенік координатор молоді, а мгр Люба Медведжа репрезентув Відділ УКА) підготував цілу низку імпров. Від 10 квітня до 4 липня ц. р. відбувається у стейтовому музеї в Ст. Полі виставка "Української культурної спадщини", — окремо заплановано концерти, танцювальні виступи і т. п. імпров.

Шукання за свободою: Східно-європейські народи у 1976 році 1-2 травня ц. р. переведено "Український Фестиваль". — Ювілейний Комітет у Сиракузах під головуванням проф. М. Богатюка охоплює майже всі українські організації, включно з Відділом УКА, що його голова д-р Святослав Клофас був головним промовцем на Святі Самостійності і Соборності 25 січня.

У Пассейку, Н. Дж. підготується масова участь української громади у маніфестаційному святі, що його влаштовують всі місцеві національні групи разом з офіційними чинниками міста і стейту. Іде також підготовка до участі у фестивалі 5 червня ц. р. у Гарден Стейт Сентер, як теж у всамериканському з'їзді у Вашингтоні 25 червня ц. р.

У Детройті, Міш. створився окремий великий Комітет на стейт Мішинг, що його Екзекутивна складається з 26-ох осіб під головуванням д-р Маруся Бек. Комітет організував 12 Комісій, які в сумі розпланували свої зовнішні виступи на всіх 12 міст цього року. Започатковано ті імпровізації 17 січня ц. р. Святковою Зустріччю з доповіддю організаційного референта Крайового Комітету для відзначення обох Ювілеїв ред. Ярослава Гайваса. На травень передбачено виставку церковного мистецтва та участь у повітовій нараді з кримінальним мистецтвом. У червні відбувається "поклін від української молоді" та участь у центральному святі у Вашингтоні, про яке мова окремо.

У червні будуть виставки й панелі українських професіоналістів, — у серпні танцювальні і музичні виставки, — у вересні велика виставка образотворчого мистецтва, — спільні виступи з іншими етнічними групами та зустрічі з представниками американської преси, радіо й телебачення, у грудні виставка української книжки і преси в Публічній бібліотеці.

26-го червня
Вашингтон

8. ФОНД ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ:		
- Література і оголошення		7 10,000.00
9. ФОНД ССКУ - Червоні червоні		5,000.00
- Дотація УКА		10,000.00
Разом		15,000.00
10. ШКІЛЬНА РАДА УКА		7,000.00
11. КООРДИНАЦІЯ ЕКОНОМІКО-ОСВІТНЬОЇ РАДИ		1,500.00
12. ДІМ УКА - річні видатки на управління		3,000.00
13. КОШТИ ОСТАТКОВИХ		6,000.00
14. УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ на видання книжки "Українці в Америці"		5,000.00
15. КОШТИ ЗАСАДЖЕННЯ І ОРГАНІЗАЦІЙНИХ РОЗ'ЯСН		6,000.00
16. ДОТАЦІЇ		3,000.00
Разом		244,000.00

РОЛЯ ГОСПОДАРСЬКО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вих інституцій було б ацентралізування їх в одну велику кооперативну фінансову установу з філіями по всіх українських скупченнях.

2. Забезпечення ділянки, яка охоплювала б:

- а) об'єднані Братські Союзи;
- б) організована нова забезпечена установа, що забезпечувала б всі інші забезпечені потреби поза життєвими, як "хворобові", вогонь, авто і т. п.
- в) до забезпеченої ділянки включити теж дім для старців.

3. Торговельна ділянка — це, на мою думку, сітка ланцюгових т. зв. департаментових крамниць з одною великою торговельною централізою.

4. Промислова ділянка — тепер нам найменше доступна, але вона повинна спершу охоплювати:

- а) споживче виробництво, м'ясних, лляних і овочевих перетворів,
- б) пекарняне виробництво,
- в) готельсько-мотельський промисел.

В якій системі повинні йти розвів нашого українського господарства в діаспорі? Чи в кооперативній системі, чи в системі приватної ініціативи? — На мою думку в обох — обидві вони мають багато добрих прикмет і залежно від обставин треба було б застосувати одну або другу систему. Кооперативна й індивідуальна господарства повинні себе доповнювати, а планова координація обох може принести колисьальні висліди, особливо тоді, коли і в кооперативному і індивідуальному світі буде домінувати національна відповідальність і почуття суспільного зобов'язання.

Кооператив — це велика ідея спільності, збірності хотіння, збірної участі, спільних об'єднаних зусиль, а найважливіше — це конкретний вияв цих хотіння. Кооператив дає більш можливості концентрації стабільного великого капіталу через масове членство. Кооператив — це органічна співпраця капіталу, продуцентів і консументів. Великі і гарні теж прикмети індивідуального господарства, а саме:

1. через бажання чесного персонального заробітку, краці стимулюють можливість індивідуального себевиразу.
2. гнучкість ведення
3. більша швидкість рішення
4. швидше і легше прийняття виклику і особистого ризику.

Щоби українське господарство гарно і доцільно розвивалося та справно діяло слід створити координуючі референтури української економіки не тільки при СКВУ, але і при всіх крайових централізах, в нашому випадку при УКА необхідно треба створити крайову референтуру української економіки. Референтура української економіки має за завдання організувати нове й координувати вже існуюче українське господарство, яке повинно охопити цілу українську спільноту.

Точніше ця референтура повинна:

1. Організувати на місцях якнайбільше здорових українських підприємств чи то кооперативних, чи приватних. Залежно від обставин і потреб.
2. Подбати, щоб ці господарські одиниці належали до своїх господарських централіз, як ЦУКА (Централа Українських Кооперативів) чи СУКП (Союз Українських Купців і Промисловців).
3. господарські централізи працюють незалежно
4. За ініціативою референтури української економіки в міру потреби централізи господарських секторів сходяться на конференціях і через своїх представників обговорюють усі проблеми, зв'язані з господарськими можливостями і есентуальними перешкодами і труднощами.
5. Раз у рік референтура української економіки скликає красні конференції чи з'їзди українських господариків, представників кооперативного, індивідуального і науково-економічного світу. З'їзди ці мали б частинно науково-студійний і організаційний, а частинно розвагове репрезентативний характер.
6. Референтура української економіки подбас про належне освідомлення української спільноти в господарських напрямках через видавання економічного журналу, організування дописів на практично економічні теми у всій українській пресі, організування доповідей, панелей і т. п. діювати
7. Референтура подбас про переведення дослідного вивчення стану поселення українців в ЗСА.
8. Референтура заохочуватиме українську молодь студіювати економічні науки та планувати в неї піонерський дух для творення нових верстатів праці і виробити в неї бажання працювати для українського і в українському господарстві, та щоб вияв любови до своєї Батьківщини реалізувала молодь теж в праці для піднесення господарського потенціалу української спільноти.

ВИСНОВКИ

У зведенні висновків я дозволю собі звернути увагу на факт, що спрямування поважно нагромадженого капіталу в нашій кооперативній повинно служити існуючим і творенню нових підприємств, що дають нам велику реальну силу для протиставлення нашому розгубленню і розпоренню.

Веручи під увагу умовини роз'язки найбільш складних світових проблем, треба ствердити, що людство ці проблеми роз'язує сьогодні економічними засобами. Треба в сьогоднішніх часах мати на увазі факт, що дальший розвиток людства мирним способом залежить від нормалізації наладнання економічних відносин. На жаль, як вже я загадав, в українській спільноті, зокрема в новій країні поселення, не доцільно господарської політики, як основі розвитку всіх українських процесів. Маймо теж на увазі, що не тільки перемісти господарсько-фінансових установ, але-все-молодіше покоління, що прийде після нас, прийде з іншою ментальністю, який буде байдужим, не тільки почуття обов'язку щодо активної участі в праці для своєї громади, але не буде зрозумілою жертвою на громадські цілі. Отже приходять час, коли не тільки всі наші крайові установи, але всі громадські потреби будуть фінансовані виключно нашою економією. Ця істина в цілій ширині стосується нашого українського відтинка. Дозволю собі ствердити, що наш дальший розвиток у великій мірі залежатиме не тільки від нашої національної ідеологічної платформи, чи нашої організованості, або наших хотіння, але передовсім від нашої економічної спроможності перевести все те в чин, в дію. Усі ці вартості ідейного порядку треба вважати дуже важливою надбудою, під якою мусить знаходитися фундамент — економія, як їх підбудова.

В 30-ліття нашого нового поселення в тій країні не можемо дозволити собі на традиційний український партикуларизм. Наші економічні інституції не можуть залишатися самотніми, їх роль в нашому збірному зусиллі є тільки інструментальна, бо їх основна ціль — стати тим динамом, яке зуміє нашому організованому життю надати посередню цілеспрямованість. Прийшов час, коли сама національна державницька ідеологія та сотні організацій нам не вистачають. Нам треба твердий, надійний економічних основ і такої координації економічної дії, яка стала б гарантом, що чергових 30 років з участю усіх членів нової генерації не будуть змарновані, а, навпаки, дадуть добрі і побажанні висліди.